The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone CANal 8500
Over One Million Lithuanians In The United States

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone CANal 8500
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XXXII | Kaina 3c | Chicago 8, Ill., šeštadienis, Birželio-June 2 d., 1945 m. | No. 130

VOKIETIJOJ INTERNUOTI LIETUVOS VEIKĖJAI

PULK. K. ŠKIRPA, GEN. RAŠTIKIS, NAGEVIČIUS, SIDZIKAUSKAS GYVI

Naciai lietuvius laikė Dachau, Auschwitz, Buchenwald ir Ornanienburgo stovyklose

(Laiškas rašytas šių metų balandžio 30 dieną)

Šiandien toliau tęsiu savo įspūdžius, kuriuos gavau iš atbėgėlių ir kurie turi tiek daug įdomių dalykų papasakoti. Pirmoj vietoj noriu padaryti kelias pataisas dėl vakarykščio laiško. Vakar aš kalbėjau apie "Ambrozaitį", bet turi būti — Juozas Ambrozevičius. Be to, Skipičio vadovaujama organizacija vadinosi "Lietuvių Sąjunga", o ne vakar paminėtas vardas.

Ir ateityje gali pasitaikyti šiek tiek iškreiptų davinių ir netikslių atpasakojimų, nes kai kurie daviniai taip perduodami, bet esu tikras, kad laikui bėgant susidarys aiškus ir tikslus vaizdas apie įvykius ir asmenis. Svarbu šiuo atžvilgiu yra tai, kad didžiausios karo tragedijos neišnaikino visų praeities pėdsakų, daugelis pažįstamų vardų vėl atsiranda, kai kurie veiksmai ir viltys vėl įgauna reikšmės.

Iki šio meto man pavyko daugiau žinių patirti ir netolimoje ateityje turiu vilties pasimatyti su sekančiais asmenimis:

Sidzikauskas, buvęs ministeris, ir jo šeima
Profesorius Steponas Kairys
M. Avietenaitė
Dr. Padolskis, Vilniaus Universiteto profesorius
Adv. Balčiūnas
Adv. Tumėnas
Gen. Raštikis
Gen. Pundzevičius
Gen. Nagevičius
Prof. Ivinskis
Vysk. Padolskis
Vysk. Brizgys
Kun. Krupavičius
Prof. Starkus, pagarsėjęs gydytojas
Leonas Prapuolenis
Prof. Damušis
Adv. Juozas Katilius
Inž. Brunius
Pulk. prof. Vėbra.

Visi šitie asmenys išsigelbėjo ir yra gyvi. Visą laiką nacių Vokietijoj jie palaikė kaip pajėgė "požeminius" ryšius tarp savęs. Kiti žmonės, kuriuos vokiečiai suėmė ir laikė kalėjimuose arba koncentracijos stovyklose, yra šie:

Prof. Aleksa
Mackevičius, šleževičiaus žentas, kuris buvo laikinos valdžios narys
Rapolas Mackonis (Mackevičius), laikraštininkas iš Vilniaus krašto
Dr. Germantas
Majoras Puodžius
Pulk. Narakas ir
Pulk. Mačiokas.

Keturi paskutinieji buvo "tarėjais", bet buvo padėti į koncentracijos stovyklas už išdavystę vokiečių valdžiai.

Koncentracijos stovyklose buvo ir daugiau žmonių, bet jų likimas nežinomas. Jų tarpe yra mokyklų direktoriai dr. Kučinskas ir Kazys Bauba (manoma, kad miręs) iš Kauno, ir Janusevičius ir Jasaitis iš Mariampolės.

K. ŠKIRPA BUVO GODESBERGE

Koncentracijos stovyklose, bet gyvi ir dabar J. Valstybių kariuomenės protekcijoj, yra prof. kun. Lipniūnas ir prof. kun. Yla.

Maniau išaiškinti, kur randasi prof. Jurgutis ir Balys Sruoga [komunistai tvirtina, kad jis jau nuvežtas į rusų okupuotą Lietuvą], bet iki šio meto nepavyko.

Paskutinės žinios apie pulk. Kazį Škirpą sakė, kad jis buvo Godesberge.

Manoma kad jis gyvas ir sveikas. Pulkininkai Andriukaitis Urbonas ir Grudzinskas taip pat buvo koncentracijos stovyklose bet išliko gyvi.

GENEROLO PLECHAVIČIAUS ŠTABAS

Yra dar apie keturiasdešimt kitų karininkų, taip vadinamas "generolo Plechavičiaus štabas", kurie laikomi koncentracijos stovykloje, greičiausia, netoli Rygos.

Sidzikauskas praleido apie 16 mėnesių Auschwitz (Oswiecim) koncentracijos stovykloje, jis turi baisių dalykų papasakoti.

Austrijoj, Vienoje, labiausiai pasižymėjęs lietuvis buvo dr. Karvelis, kurio dabartinis likimas nežinomas. Daugelis jų žuvo ten vykusių bombardavimų metu.

Gyvųjų tarpe, ir Vokietijoj, yra generolai Kibiliūnas ir Plechavičius. Apie juos eina įvairių kalbų.

KAIRYS VADOVAVO IŠTRĖMIME

Paaiškėjo, kad didokas lietuvių skaičius yra išmėtytas Wuerzbuergo, Regensburgo, Mecklenburgo ir Badeno srityse.

Jie palaiko silpnus ryšius tarp savęs, jiems vadovauja Sidzikauskas, Kairys, Avietenaitė, prof. Žakevičius ir kiti, kuriuos aš jau minėjau. Jie turi sudarę Politinį Komitetą, kuriam vadovauja Kairys ir Sidzikauskas.

IŠ VILKAVIŠKIO IŠVEŽTI VISI

Kaip aš jau minėjau, apskaičiuojama, kad Vokietijoj išvežtų prievartos darbams ir atbėgusių lietuvių skaičius siekia 300,000.

Kai kuriose vietose, kaip Vilkaviškyj ir Šakiuose, dalinai ir Mariampolėje, visi gyventojai buvo priversti evakuoti į Vokietiją.

ARKLIAIS VAŽIAVO IKI VIENOS

Kai kurie jų vyko dviračiais arba arkliais velkamais vežimais net iki Vienos, Wuerzburgo ir kitų toli esančių vietų.

Apskaičiuojama, kad šimtai, jeigu ne tūkstančiai, mirė koncentracijos stovyklose.

Profesorius Starkus, kurį aukščiau minėjau, sakoma išgelbėjęs daugelį medicinos pagalba. Jis yra giminietis J. Valstybėse gyvenančio Rev. Starkaus.

VISOSE STOVYKLOSE BUVO LIETUVIŲ

Lietuviai buvo laikomi Dachau, Auschwitz, Buchenwald, Ohrdurf, Stutthof, Oranienburg ir kitose blogu vardu pagarsėjusiose koncentracijos stovyklose.

Tarp išlikusių gyvų, kurie sugebėjo pabėgti iš geštapo nagų, yra pulk. šova ir pulk. Ambraziejus.

Jūrininkai Apšaudo Japonus

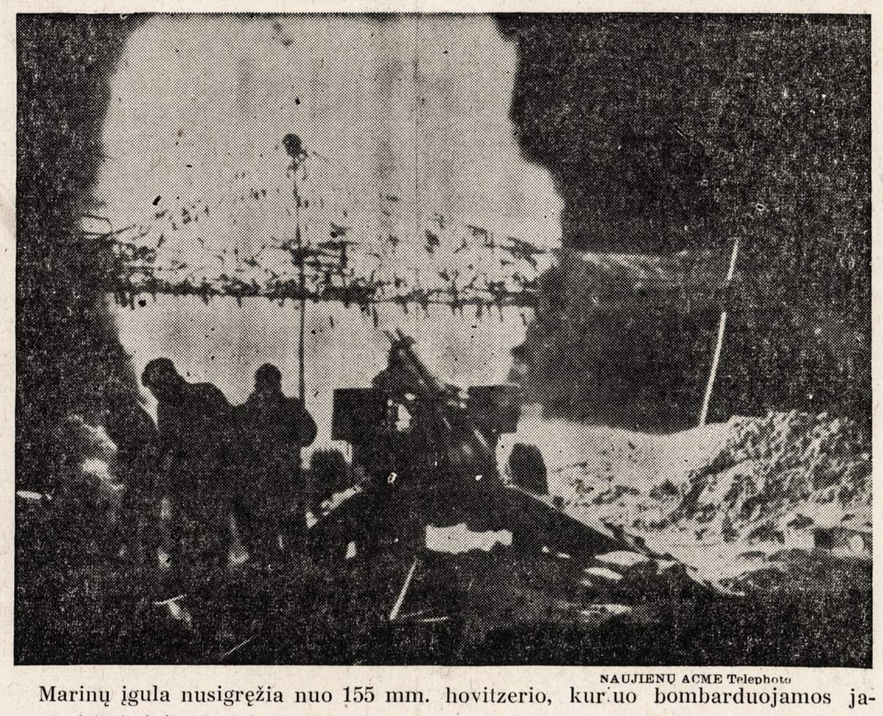

NAUJIENŲ ACME Telephoto

Marinų įgula nusigręžia nuo 155 mm. hovitzerio, kuriuo bombarduojamos japonų įsitvirtinimai Okinawa saloje.

Septyni milijonai puls japonus

WASHINGTON, D. C., birž. 1 d. — Prezidentas Trumanas šiandien pareiškė kongresui, kad J. Valstybės yra nusistačiusios pasiųsti septynis milijonus kareivių prieš japonus.

Vyriausi karo jėgų viršininkai, aptarę dabartinę padėtį ir pasitarę su gen. MacArthur ir adm. Nimitz, nutarė, kad tokia jėga reikalinga japonų militarizmui sumušti.

Šis planas bus vykdomas gyveniman be jokios atodairos.

KONCENTRUOS JĖGAS PUOLAMON VIETON

Karo vadovybė yra nusistačiusi neleisti japonams sukoncentruoti vienon vieton didesnių jėgų bet priešą naikinti įvairiose srityse.

Jie taip pat yra pasiryžę sutraukti nepaprastai galingas laivyno ir aviacijos jėgas į tą sritį, kurią planuoja pulti.

Karo vadai yra nusistatę laimėti karą galimai trumpesniu laikotarpiu, kad žūtų mažiau žmonių ir karas bereikalingai neužsitęstų.

—Prezidentas Trumanas pareiškė laikraštininkams, kad jis netolimoje ateityje tikisi susitikti su premjeru Churchilliu ir Stalinu.

ORAS

Giedras, šaltesnis.
Saulė teka 5:17; leidžiasi — 8:20.

VALDŽIA NUTARĖ TRIMS MĖNESIAMS SUSTABDYTI MĖSOS EKSPORTĄ

Amerikos lakūnai išgriovė pramonę ir sukėlė didelių gaisrų Osaka mieste

WASHINGTON, D. C., birž. 1 d. — Valdžia nutarė sustabdyti mėsos exportą liepos, rugpiūčio ir birželio mėnesiais.

Manoma, kad civiliniai gyventojai gaus didesnį mėsos kiekį. Paaiškėjo, kad labiausiai nukentės sovietų Rusija.

Pagal Lend-lease planą, valdžia užsienin turėjo išvežti 325 milijonus svarų mėsos, o sovietų Rusija turėjo gauti 300 milijonų svarų.

RUSAI GAVO 2,563,638,292 SVARUS

Valdžia paskelbė, kad sovietų Rusija iki šių metų gegužio pradžios gavo iš Jungtinių Valstybių 2,563,038,292 svarus mėsos.

Be to, Amerika pasiuntė Rusijon 630,380,296 svarus pieno produktų ir kiaušinių.

Rusai gavo 998,293,054 svarus įvairių riebalų ir aliejų; 64,347,566 svarus vaisių ir daržovių; 2,366,081,895 svarus javų; 1,172,060,381 svarą cukraus ir 120,000,000 svarų sviesto.

Osakoj sukelti dideli gaisrai

GUAM, Marianų salynas, birž. 1 d. — Skaitlingos J. Valstybių aviacijos eskadrilės šiandien vykusiai bombardavo Osakos pramonės centrą, paskelbė aviacijos vadovybė.

Labiausiai nukentėjo pats uostas ir šalia uosto įtaisyti didžiuliai sandėliai ir prekybos sritis.

Sugrįžusieji lakūnai pasakoja, kad pradžioje liepsnos kilo atskirose vietose, bet vėliau beveik visas miestas paskendo liepsnose.

Išgriovė Japonijos turtuolių namus

SAN FRANCISCO, Cal., birželio 1 d. — Tokijo radijas šiandien pasakoja, kad Amerikos lakūnai išgriovė privatinius namus pačių didžiausių Japonijos turtuolių.

Labiausiai nukentėjo Misui ir Mitsubishi šeimynų namai.

J. Valstybių aviacijos žvalgai pasakoja, kad Jokohama miestas ir turtingi jo priemiesčiai labai nukentėjo.

Okinawoj kovos eina prie pabaigos

GUAM, birž. 1 d. — Amerikos karo vadovybė metė kovon kelias naujas divizijas, kad galėtų visiškai išnaikinti salos pietuose pasilikusius japonus.

Japonų apsaugos linijos visiškai iširo Shuri srityje, priešas vargu sugebės sudaryti naujas linijas.

Apskaičiuojama, kad japonai dar turi apie 20,000 kareivių, kurie naikinami be pertraukos. Juos apšaudo artilerija, aviacija ir karo laivai.

Kiniečiai puola Hunan provincijoj

CHUNGKING, Kinija, birž. 1 d. — Hunan provincijoj kiniečiai puola priešą Paochang fronto ruože, paskelbė kiniečių štabas.

Jiems pavyko pramušti 145 mylių gylio kylį, kuriuo stengiamasi visiškai atkirsti rytuose esančias japonų armijas.

Gerai apmokyti kiniečių daliniai labai vykusiai naikina geriausius japonų batalijonus. Amerikos lakūnai padeda kiniečiams naikinti priešą.

—Britai paskelbė, kad netolimoje ateityje gen. Eisenhower ir marš. Montgomery susitiks su sovietų marš. Žukovu.

—Italų valdžia paskelbė, kad sąjungininkai prižadėjo paleisti belaisvius.

GEN. ROMULO REIKALAUJA LAISVĖS VISOMS PAVERGTOMS TAUTOMS

Nepriklausomybė privalo būti duodama ne tiktai globon imamom tautom, sako

M. Kižytės telegrama

SAN FRANCISCO, Cal., birž. 1 d. — Jungtinių Tautų konferencija deda pastangas paskubinti visų komitetų darbą. Filipinų gen. Romulo šiandien sušaukė specialią spaudos konferenciją, nes aptariama globos formulė. Jis pareikalavo, kad į pirmą Čarterio dalį būtų įrašyta žodis nepriklausomybė, bet ne tiktai globon imamų salų skyriun. Stassen paaiškino, kad savivaldos forma atitiks kiekvienos globon imamos teritorijos aplinkybėms.

Pulk. Romulo pareiškė, kad Jungtinės A. Valstybės, sutikdamos nusileisti dėl žodžio nepriklausomybė, atsisako dalies savo prestižo. Jis kalbėjo tų bilijonų žmonių vardu, kurie turi vilties būti laisvais, kaip ir filipiniečiai. Jo ginamas reikalas gali būti pralaimėtas, bet jis nori pabrėžti, kad jis kalba jų vardu, konferencijoj, dabar.

Nepriklausomybė nebuvo prarasta Valley Forge arba Bataane, jis tvirtina. Vienas korespondentas užklausė generolo, ar jis nenorėtų išvardyti tų tautų, kurios bus išskirtos. Jis atsakė, kad jūs jas žinote taip gerai, kaip ir aš žinau. Romulo pareiškė, kad šį klausimą jis iškelsiąs šiandien komiteto posėdyje ir prižadėjo kelti jį plenarinėje sesijoje. Romulo yra spalvingas ir karštas kalbėtojas.

Šios savaitės "Monitor" parašė straipsnį apie Amerikos Lietuvių Tarybos Memorandumą.

Burmoje eina smarkios kovos

KALKUTA, Indija, birž. 1 d. — Burmoje, Kama srityje, eina kraujingos kovos, tenka vartoti rankines granatas, peilius ir kumštis, sako karo vadovybė.

Japonai dar tebelaiko pozicijas kitoje Irrawady upės pusėje, kad galėtų pabėgti užsilikę kareiviai.

Adm. Louis Mountbatten paskelbė, jog Burmoje sudaryta atskira armija, kuri naikins ten dar užsilikusius japonus. Armija veiks Burmoje, Rangoono srityj, ji vadinsis dvyliktoji armija.

Neramumai Harrison kareivinėse

INDIANAPOLIS, Ind., birž. 1 d. — Praeit ąnaktį įvyko neramumų Fort Harrison kareivinėse. Vienas kareivis nušautas, o trys kaliniai sunkiai sužeisti.

Manoma, kad suimtieji suruošė sąmokslą, jie padegė kelis pastatus, o vėliau bandė pabėgti.

Kalėjime buvo 1,900 kalinių, kai kurie jau nuteisti, o kiti laukia karo teismo.

—Teisėjas Samuel Roseman pasiliks prezidento Trumano patarėju.

Sirijoj santykiai žymiai pagerėjo

LONDONAS, birž. 1 d. — Prancūzų valdžia atsisakė klausyti britų premjero reikalavimo dėl Sirijos, sako oficialus prancūzų pranešimas.

Premjeras Churchill pareikalavo, kad prancūzai atšauktų savo kariuomenę į kareivines. Prancūzai įsakė kareiviams nustoti šaudyti, bet neliepė grįžti į kareivines.

Iš Sirijos ir Libano ateinančios žinios sako, kad santykiai žymiai pagerėjo.

Argentinoj siaučia baisus teroras

NEW YORK, N. Y., birž. 1 d.—Iš Buenos Aires ateinančios žinios sako, kad tą pačią dieną, kai Argentinos valdžia paskelbė karą Vokietijai, prasidėjo didžiausias teroras.

Visi krašto kalėjimai perpildyti, kai kurias miesto dalis okupavo iki dantų ginkluoti kareiviai.

Pranešama, kad keliais atsitikimais policija nušovė žmones gatvėse. Prieš valdžią nusiteikęs žmogus apskelbiamas išdaviku.

—Norvegijos valdžia sugrįžo į Oslo ir pradėjo krašto administraciją.

Vėliausios Naujienos

— Berlyne prasidėjo neramumai, vokiečiai užpuolė kelis rusų kareivius. Sovietų karo vadovybė paskelbė, kad už kiekvieną žuvusį sovietų kareivį bus nušauta penkiasdešimt vokiečių.

— Lavalis pats reikalauja leisti grįžti jam į Prancūziją.

— Prancūzų aviacija ir artilerija visiškai išgriovė Damaską. Užmušti ir sužeisti keli tūkstančiai gyventojų, padaryta apie 40 milijonų nuostolių.

— Gen. Charles de Gaulle pareiškė, kad jis nemano tartis su britais ir J. Valstybių atstovais dėl Sirijos.

— Hama mieste prancūzų kareiviai norėjo rekvizuoti maistą, bet kovotojai pradėjo į juos šaudyti ir vėl prasidėjo neramumai.

— Senatas patvirtino Clinton Anderson agrikultūros sekretoriaus pareigoms.

— J. V. patraukė teisman tris vokiečių civilinius, kurie daužė ir mirtinai užmušė iššokusį Amerikos lakūną.

— Prezidentas Trumanas pareiškė nepasitenkinimą padėtimi Argentinoje.

KAIP AUGINTI DARŽOVES

(Tęsinys)

KAI ŽEMĖ KIETA

Jei žemė jūsų darže yra sunki, kieta ir sulipusi grumtais, tai reikia į ją įmaišyti anglies pelenų. Geriausia yra išsijoti pelenus ir išbarstyti po daržą, kad sudarytų maždaug dviejų colių viršutinį sluoksnį. Žemė tuo atveju pasidarys žymiai puresnė ir derlingesnė. Dalykas tokis, kad pelenai suteikia augmenims ir reikalingų mineralų.

Kitas būdas žemei suminkštinti, — tai žvyras. Dviejų colių storio žvyro klodas, sumaišytas su žeme, neleis jas grumtais virsti.

Žemės derlingumui labai reikalingas yra mėšlas iš gyvulių gardo. Rudenį reika apdengti daržo paviršį 2 ar 3 colių storio mėšlo sluogsniu, o paskui apartį Tai prisidės ne tik prie žemės derlingumo, bet ir prie jos minkštumo.

Kiekvienam pravartu žinoti, kad jūsų darže užaugintos daržovės turi nemažai reikalingų žmogaus sveikatai vitaminų ir mineralinių druskų. Taigi, yra neišmintinga pirkti aptiekose vitaminus, kuomet galite juos savo daržuose užauginti.

Vienų ar kitų vitaminų turi nemažai burokai, morkos, salotos, kopūstai, ridikiukai, špinakai, svogūnai, tomatos, Swiss Chord ir t.t.

Kai kurie gal pasakys: "Kam mums tie darželiai reikalingi, kada visokių daržovių galima krautuvėse nusipirkti? Su tais darželiais darbo daug, o naudos visai mažai. Tikrai bus pigiau daržoves pirkti krautuvėse, negu užsiauginti darželiuose".

Pasisakysiu atvirai: kas taip mano, tas nieko neišmano apie daržoves. Pirmiausia reikia neužmiršti to fakto, kad išrautos daržovės per 24 valandas nustoja daug savo vitaminų. Vadinasi, jos nėra tokios geros, kaip ką tik iš daržo išrautos. Taigi, suvytusios ir apdžiūvusios daržovės, kurias jūs nusiperkate krautuvėse negali prilygti toms, kurias jūs išraunate iš savo darželių.

Kitas svarbus dalykas, — tai karas. Mes visi žinome, kad net Amerikoje pradeda maisto trūkti. Svarbu todėl prisidėti prie maisto išteklių padidinimo. O pergalės darželiais mes kaip tik galime prie to prisidėti.

Daržininkai privalo ruoštis ir kovai su visokiais vabalais. Kai tik oras sušyla, tai visokių vabalų atsiranda. Ir tie vabalai daug žalos darželiams padaro. Reikia tuos vabalus naikinti, o kad ne, — tai jie daržoves sunaikins.

Vabalams naikinti yra visokių miltelių ir skysčių, kaip antai: "Kalite", "Rotenone" ($1 keturi svarai), "Slug Shot" (kopūstams) ir t.t. Parankiausia yra tuos miltelius vartoti su specialiu dulkintuvu ryto metą, kada dar yra rasa.

Kai atsiranda mažų vabaliukų, kurie yra vadinami augmenų utėlėmis, tai jas galima išnaikinti su "Black Leaf 40". Pusantro šaukštuko į galioną vandens, o paskui tuo vandeniu apipurkšti augmenis. Skruzdėlėms naikinti tinka "Carbon Disulphide".

Tik labai paviršutiniai tegalėjau apie pergalės darželius pakalbėti. Kas tais dalykais domisi, patarčiau įsigyti "The Farm Garden Bulletin No. 1673" ir "Diseases and Insects of Garden Vegetables", Bulletin No. 1371. Tos knygelės kainuoja tik po 10 centų. Galite gauti iš Superintendent of Documents, Government Printing Office, Washington, D. C.

Jei norite plačiau ir tiksliau su daržininkyste susipažinti, tai įsigykite "The Vegetable Encyclopedia A.B.C. and Gardener's Guide". Knygos autorius Victor A. Tiedjens. Kaštuoja tik 69 centus. Parašyta labai lengva ir suprantama anglų kalba.

(GALAS)

—J. Budris

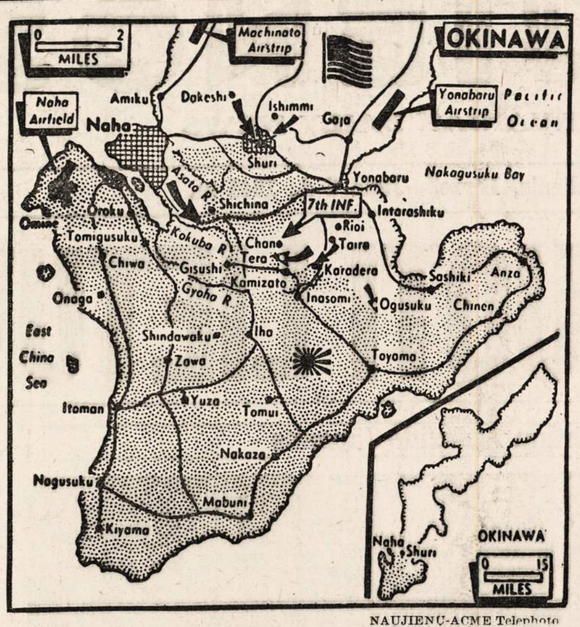

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Amerikos 1-os divizjos marinai iškelia vėliavą 15-me šimtmetyje statytoje Shuri pilyje Okinawa saloje. Toje pilyje buvo japonų štabas. Japonai su didžiausiu atkaklumu gynė Shuri.

APIE NAUJIENŲ SKAITYTOJUS

Pp. Unik (Unikaitis) gyvena 1361 No. Hoyne avenue. Yra pažangūs ir kultūringi žmonės ir nuolatiniai Naujienų skaitytojai.

Gyvena gražiame nuosavame name, išaugino gražią geltonplaukę vienturtę dukterį, kuri dar nevedusi ir laukia savo vaikino sugrįžtant iš kariuomenės.

Pp. K. ir O. Katello gyvena 4676 West End Avenue. Yra nepaprastai draugiški žmonės — tur būt, dėlto, kad kupiškėnai. Dar gi pats Kazimieras yra Kupiškėnų Kultūros Draugijos finansų raštininkas.

Bet pp. Katello buvo suspaudę visokie rūpesčiai. Jie išaugino du sūnus kaip ąžuolus. Prieš keletą metų negailestinga mirtis išplėšė jų vyresnįjį sūnų, kuris buvo tik 21 metų ir lankė aukštesnį mokslą.

Praslinkus trumpam laikui užėjo karas. Pašauktas į kariuomenę ir paskutinis sūnus. Po trumpo apmokinimo jis buvo pasiųstas į Pacifiko frontą su japonais kariauti. Mūšių laukuose jis išbuvo arti keturių metų. Rašydavo laiškus namiškiams, kad yra sveikas ir gyvas, bet šį pavasarį tėvai gavo telegramą, kad jų sūnus Albertas sunkiai sužeistas.

Tėvams nepaprastas išgąstis. Apie mėnesį laiko vėliau sūnus pašaukė tėvus per telefoną ir pranešė, kad jisai yra Suvienytose Valstijose. Pasakė, kad mano greitai pasimatyti su jais. Čia vėl pp. Katello išgąstis — gal sūnus sunkiai sužeistas, gal bus raišas. Bet sūnus parvažiavo namo ir pasirodė, kad buvo sužeistas ne taip sunkiai. Teisybė dešinė koja buvo sutverta gipse, vienok vaikinas atrodė žvalus ir linksmas.

Rašančiam šiuos žodžius teko jį matyti asmeniškai. Pas pp. Katellus apsilankiau ankstokai, radau tėvus namie. Bet man rūpėjo pasimatyti ir su jų sūnum kareiviu. Paklausiau kur jis. Tėvai atsakė, kad dar tebeguli.

Nuėjome į kambarį kur jis gulėjo. Čia dvi lovos ir du exkareiviai guli. Sakau, hello Albertai, ar dar iš lovos nekeliate? Ar taip sunkiai sergate?

Jie juokiasi. Sako, mes naktį švaistomės, o dieną gulime.

Albertas ne taip pavojingai sužeistas, kaip iš karto tėvai manė. Žinoma, buvo sunkokai sužeistas, tačiau yra vilties pilnai pasveikti. Taigi tėvų išgąstis praeis su lengvesnėmis pasėkomis, negu iš karto manyta.

Paklausiau kas yra tas kitas kareivis. Nagi, sako, Narvidukas. Ir jis yra paleistas sveikatai pataisyti.

Palinkėjau jiems visokios laimės.

P-as A. Langevičius, 1814 W. Wabansia avenue. Jisai yra gerai žinomas northsidietis biznierius, amatu plaukų kirpėjas. Daro pasėkmingą biznį, veikia draugijose.

Prieš keletą mėnesių jis buvo sunkiai sužeistas, bet dabar sakosi pasveikęs ir pasiryžęs visus apkirpti ir nuskusti.

Tenka pasakyti, kad pas jį niekuomet kostumerių netrūksta. Matyti, jo patarnavimas patenkina kostumerius.

P-as Langevičius atsinaujino Naujienų prenumeratą.

—P. Š.

Marquette Park Namų Savininkų Piknikas

Namų savininkų pavasarinis piknikas įvyksta sekmadienį, birželio 3 dieną, Liberty Darže.

Kviečiame visus namų savininkus, taipgi ir nuomininkus atvykti į pikniką ir linksmai laiką praleisti.

Turiu pranešti, kad bus priimami nauji nariai. Norintieji būti šios draugijos nariais pasinaudokite pikniko proga, nes būsite priimti be įstojimo mokesčio. O šiai draugijai būtinai visiems Marquette Parko gyventojams reikia priklausyti. nes ji rūpinasi ne vien vietiniais savo bet kartu ir Lietuvos atsteigimo reikalais.

Pikniko rengėjai sako, kad turi paruošę ne tik alučio, bet ir silkučių. Šokiams gros geras A. F. Stanevičiaus orkestras. Programą pildys Žemaičių Kulturos Choras — dainuos gražias Lietuvos liaudies daineles, vadovaujant p-iai E. Grygel.

Važiuojam sekmadienį į Liberty Daržą! —A. G. Pėkščioms

Laiškai iš Lietuvos

LAIŠKĄ GAVO P-IA PETRONĖLĖ JUTKUS, EAST CHICAGO, IND.

Rašo sesuo, Veronika Miniaga, iš Kingių kaimo, Raseinių valsčiaus.

Brangi sesute!

Sveikinu jumis, bet kažin ar jūs gyvi esate, ar ne. Mes kol kas tebėsame gyvi. Karą praleidome laimingai — nesudegino ir neužmušė. Tik tiek, sesute, liudna ir nesmagu, kad mano viena duktė dar pasiliko vokiečių pusėje ir dabar nežinoma, ar ji išliko gyva.

Ji tarnavo pas vieną ūkininką. Tą ūkininką vokiečiai varė, taigi ir ją kartu išvarė. Taip pat mano sesuo Brazienė ir Kavaliauskai išvaryti už vokiečių fronto. Kaip Pečiuliai gyvena, tai dar nežinome, nes frontas netoli ir negalima su jais susisiekti.

Mums prisėjo visko pergyventi. Buvome išvaryti iš namų, teko pavargti.

Pirma gyvenome prie vokiečių, o dabar pas mus parėjo sovietai, taigi jie sako, kad galima susirašinėti laiškais. Todėl labai smagu būtų, sesute, kad galėtumėm susirašinėti.

Šį kartą, sesute, bus tiek. Jei gyvi ir sveiki išliksim, tai kitą kartą parašysiu daugiau, nes dabar rašom tik susižinojimui. Sudie, sesute, bučiuoju jus visus namiškius. — Tavo sesutė **Veronika ir duktė.** (Laiškas datuotas 1944 m. IX — 26 d. East Chicagoje gautas gegužės 28 d. š. m.)

LMD AIDAS

IX. . . . KURIE PERSEKIOJAMI . . .

"Palaiminti, kurie persekiojami dėl teisybės, nes jų dangaus karalystė", pabaigė Jezus, kalbėdamas apie palaiminimus.

Kristus čia sako, kad jei žmogus bus kankinamas ir persekiojamas dėl teisybės, jis bus palaimintas ir linksmas!! Jis taip įvertino šitą dalyką, kad Jis atkartojo savo žodžius. Žiūrėdamas į savo sekėjus, Jis tarė: "Palaiminti, kai jums pikžodžiauja ir persekioja jus, ir meluodami sako visą piktą prieš jus dėl manęs. Džiaugkitės ir linksminkitės, nes jūsų užmokestis gausus danguje. Nes taip persekiojo pranašus, kurie buvo pirm jūsų." Linksmas skausme arba pavojuje? Taip, nors mums tai atrodo keista ir negalimybe, jei kenčiame dėl Kristaus, esame palaiminti.

Atrodo, kad žmogus, kuris yra beturtis dvasioj, romus, gailestingas, nesuteptos širdies, ir taikus būtų žmonių mylimas. Bet pasaulis to nemato. Jie neturi nejokių nusistatymų ir nenori matyti tuos kurie juos turi. Kristus atkreipė mūsų dėmesį į senuosius pranašus. Jie buvo kankinami dėl jų pamokslavimo. Pats Kristus turėjo eiti į kryžių nors Jis buvo geriausias ir nusižeminęs asmuo pasaulyje. Jo sekėjai buvo Nero's nužudyti Romoje. Inkvizicijos laikais buvo šimtai kurie atidavė savo gyvybę tiems, kurie nesuprato kas teisybė yra. Nors šiandien nematome tų Vidujinio Amžiaus žiaurumų arba tų senoviškų darbų, žmonės yra persekiojami kitokiu būdu dėl teisybės.

Jei žmogus nori tikrai sekti teisybę ir tarnauti ištikimai Viešpačiui, tai jis yra heretikas, arba jis neturi pilno proto! Žmonės neturi drąsos kuniškai kankinti kitus, bet savo liežuviu daro daug žalos. Krikščionio gyvenimas nėra lengvas. Kiekvienas Kristaus sekėjas turi "imti savo kryžių".

Daug kas kenčia ir yra persekiojami—bet jie nekenčia dėl teisybės. Teisybė nėra išdalinta, bet yra viena. Esame įsitikinę, kad pilna teisybė randasi Dievo Žodyje. Nors mokslas duoda mums kitokių tiesų, jos tiktai patvirtina tą pamatinę tiesą, kuri yra Dievo Žodis.

Jei nesi Kristaus sekėjas, tai šitas patirimas nėra dėl tavęs. Jei Jis yar tiktai koks filosofas arba mokytojas, arba geras pavyzdys, tai tu nebusi persekiotas. Mes, kurie tikime, kad Jis yra mūsų Išganytojas ir Dievo Sūnus, nebijome ta pažadėta persekiojama, nes mūsų Vadas yra su mumis.

Per paskutinias savaites esame kalbėję apie Kristaus palaiminimus. Ar esi palaimintas šiandien? Priimk Jį, ir nors kartais atrodo kitaip, vėliau matysi, kad Jis yra išpildęs savo Žodį, ir busi pilnai palaimintas! —**Jonas Gylys.**

(Pabaiga)

(Apmokėta LMD lėšomis)

War Bond Sales Here Helped Stage Historic Moment There

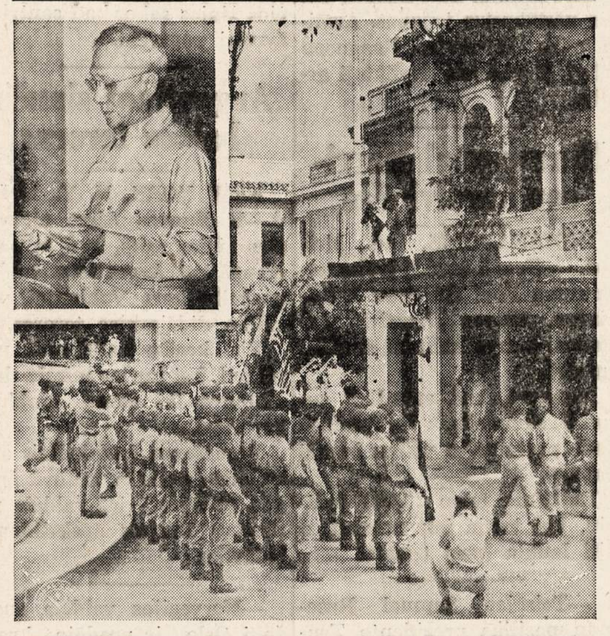

FREEDOM BEGINS—The historic moment when General Douglas MacArthur turned over the government of the Philippine Commonwealth to President Sergio Osmena at Malacanan Palace in Manila after hard fought battles by American soldiers equipped with armament partly supplied with War Bond dollars. President Osmena is seen delivering his acceptance speech, dressed in shirt and trousers of G.I. vintage, also partly supplied by War Bond dollars.—Army Signal Corps Photo

S. L. A.

didžiausia lietuvių organizacija. Tai lietuvių Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra di apdraudos tvirtovė Amerikoje. Tai lietuvių brolybės fraternalė organizacija. SLA trokšta dar daugiau gerų lietuvių suvienyti broliškais ryšiais vienon didelėn ir gražion šeimynon. Dabar eina SLA. Pažangos Vajus naujiems nariams priimti.

Susivienijimas iš apdraudos nedaro sau pelno, todėl Susivienijime apdrauda yra pigesnė. Bet Susivienijimas teikia lietuviams daugiaus, negu apdraudą. Susivienijimas veikia kulturinėje dirvoje, stiprina lietuvybę Amerikoje ir rupinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA. organizatorių. Kai vienas tų organizatorių atsilankys į jusų namus, paklausykite jo patarimo—prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

307 West 30th Street, New York, N. Y

JEI JŲS KENČIATE NUO ATVIRŲ KOJŲ ŽAIZDŲ IR ECZEMA, BANDYKIT BOROCYL OINTMENT

Jis suminkština ir turėtų pagelbėti. Skausmą, peršėjimą ir niežiejimą umai pašalina. Laikykit koją aprištą. Didelis džiaras su persinutimu $1.50. Nuvykit į vaistinę arba siuskit money orderį adresu:

BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av.

CHICAGO 22, ILLINOIS Tel. ARMITAGE 2450

PUIKIAI PERDIRBSIM

JŪSŲ SENĄ **KRĖSLĄ** ARBA **SETĄ.** IŠRODYS KAIP NAUJAS. ★ DIDELIS PASIRINKIMAS **NAUJŲ RAKANDŲ** ★ PATARNAVIMAS GREITAS IR MANDAGUS.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 ROOSEVELT ROAD SEELEY 8760

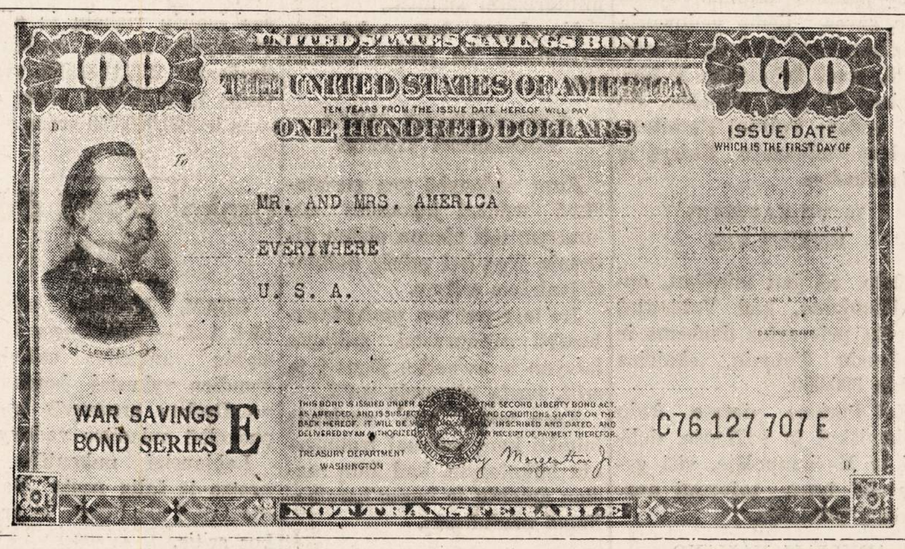

PASKOLOS ANT MORGIČIŲ — 4% BE KOMIŠINO

TURTAS $10,000,000.00. ATSARGOS FONDAS $975,000.00.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

4192 Archer Avenue Telephone Virginia 1141

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 S. Michigan Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8.
Ofiso Tel. PULLMAN 1193
Namų Tel.: PULLMAN 8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

Telefonas YARDS 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir 6:30—8:30. Šventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. išimant Seredos, Subatos vakarus ir Nedėlias.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų tel. HEMLOCK 0333

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 8700. Rez. Pro. 6080
Jei neatsiliepia, šauk—SEEley 0434
Dr. Peter J. Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 SO. KEDZIE AVE.
VALANDOS:
nuo 2—4 ir nuo 7—9 kasdien.
Išskiriant treciad. ir sekmad.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPublic 0054
Jeigu neatsiliepia —
Šauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečiadienio vakarais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
Naujoj Vietoj
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir aukušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 7464

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2ros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmad. nuo 10 val. iki 12 dieną.

MOKINKIMĖS GYVENTI VIENAME PASAULYJE

Ta antrašte šis laikraštis kas savaitę išleis seriją straipsnių garsios antropologės, Dr. Margaret Mead, Associate Curator of anthropology, American Museum of Natural History. Straipsniai diskusuos problemas rasės, tautybės, naujų papročių ir nusistaytų, kurie žmonėms reikalingi sugyventi ramiai mūsų moderniniame pasaulyje. Skaitytojai gali pasiųsti klausimus šiuo adresu: Dr. Mead, Common Council for American Unity, 222 Fourth Avenue, New York, 3. N. Y.

Svarbus išauklėjimas, o ne rasė

Rašo: **Dr. Margaret Mead**

Kas mes esame, labai mažai turi bendro su mūsų kilme ar rase, tai daugiau priklauso nuo mūsų išmokslinimo, nuo mūsų tėvų, nuo išauklėjimo, giminių ir gyvenimo aplinkumos. Labai svarbu tai įsidemėti. Žmogaus ypatybės: bemokslišku mas, neramumas, taupumas, žiaurumas, švelnumas, gobšumas, kuriuos mes dažnai rišame su rasiniu paveldėjimu, nėra rasinės ypatybės, bet auklėjimo išdava. Pakeisk auklėjimo būdą ir aplinkumą ir tos ypatybės išnyks.

Kūdikiai, tiesa, gema su skirtingom prigimtim, bet tie skirtumai nėra rasinė prigimtis, nes tokius pačius skirtumus rasime kiekvienoje rasėje ar rasinėje grupėje. Tie prigimti skirtumai turi mažiau reikšmės negu išauklėjimas: tėvų pamokinimai namie, mokykloje ir žaidžiant gatvėje. Dauguma žmogaus ypatybių paveldėtos ne fiziškai, bet **socialiai.**

Jeigu tėvai nesąžiningi ir palinkę į kriminalizmą, jų vaikai užaugę toje aplinkumoje, taip pat turės tuos pačius palinkimus, bet atimk vaikus iš tos aplinkumos ir auklėk juos padorioje aplinkumoje ir sąlygose, vaikai bus kitoki. Vaikų protingumo tyrinėtojai atrado, kad blogų tėvų vaikai apgyvendinti gerose šeimose, turi daugiau patėvių ypatybių, negu savo tikrų tėvų. Civilizuoto tėvo ir necivilizuotos motinos vaikas, paliktas gyventi tarp necivilizuotų žmonių, turės necivilizuoto žmogaus ypatybes; tas pats vaikas išauklėtas civilizuotų žmonių tarpe, gali net su atsižymėjimais baigti aukščiausius mokslus. Kai kurie žmonės turi gerų pusių, kiti turi blogų. Palankios ir geros gyvenimo ir auklėjimo sąlygos gali sulaikyti blogasias puses, o blogos auklėjimo sąlygos gali sulaikyti vaiko primintus gerus palinkimus ir sulaikyti jų išsivystymą.

Žmonės dažnai daro klaidą manydami, kad jeigu viena ar kita žmonių grupė turi vienodas ypatybes, jų gyvenimo būdas yra prigimtas ir tas būdas eina iš kartos kartai. Imkim pavyzdžiui žydų vaikus, kurie turi gabumą greitai išmokti svetimas kalbas. Aišku, tas gabumas nėra prigimtas ir ne rasinė ypatybė, nes žydai nėra tauta. Gabumas išmokti kalbas neturi nieko bendro su žmogaus kilme. Tai nėra net asmeninė prigimta ypatybė. Tas gabumas išmokti kalbas atsirado dėlto, kad tie vaikai, būdami dar labai maži, jau žinojo, kad pasaulyje yra daugiau negu viena kalba ir jų tėvai keletą jų moka. Jie moka tas kalbas dėlto, kad gyvenimo istorijoje jie turėjo taip dažnai bastytis po pasaulį ieškodami vietos, kur pripažįstama žmogaus teisė. Tie patys žydų vaikai, išauklėti tokiose šeimose, kur kalbama tik viena anglų kalba, tik tą vieną kalbą ir mokėtų. Galėjimas išmokti ar negalėjimas yra grynai išauklėjimo reiškinys.

Kalba, kurią žmogus vartoja ir akcentas arba tarmė, taip pat yra grynai auklėjimo padaras. Pav. Japonų vaikas išauklėtas gerai angliškai kalbančioje šeimoje, angliškai kalbės labai gerai, o amerikiečio vaikas išauklėtas japonų šeimoje, kalbės gerai japoniškai. Kalba, kuri dažnai labai artimai rišama su rase ir tauta, taip pat yra grynai socialinis paveldėjimas.

Pastebėtina, kad tarp daugelio kitataučių, atvykusių iš užsienio ir apsigyvenusių Amerikoje, užsienyje gimusių vaikų tarpe, yra labai mažas nuošimtis palinkusių į vandalizmą ir kriminalizmą. Tas pats pastebima tarp vietinių amerikiečių, atvykusių iš kaimų ir apsigyvenusių miestuose. Tuo tarpu tų pačių žmonių vaikų vaikai, jau gimę miestuose, turi kur kas didesnį palinkimą į vandalizmą ir kriminalizmą. Kodėl? Aišku, tai nėra rasinė ypatybė. Tai nėra nė religinė ypatybė, nes tėvai ir vaikai yra tos pačios tikybos. Negali būti nė prigimtis, nes tų vaikų tėvai yra geros kilmės, gero būdo, jie mokėjo prisitaikyti naujai gyvenimo aplinkumai. Tai kame gi priežastis? Žinoma, tai grynai socialinio išauklėjimo išdava. Tėvai, patys užaugę kitokiose gyvenimo sąlygose ir aplinkumose, patys nors išmoko prisitaikyti naujoms gyvenimo sąlygoms, nemokėjo savo vaikų išauklėti naujose sąlygose ir aplinkumose, kitokiame pasaulyje.

Kada mes suprasime išauklėjimo svarbą ir vaidmenį gyvenime, tuomet pripažinsime, kad tų naujų, atvykusių iš Europos įvairių grupių ir tautybių Amerikos piliečių vaikai, kurie gyvena vargingose aplinkumose ir kurie izoliuoti nuo kitų, turi gauti ne bet kokį, bet geriausią išauklėjimą, geriausias mokyklas, geriausias žaidimo aikštes ir kitas vaikų auklėjimo priemones, kur jie, be įgyto iš tėvų mokslo ir auklėjimo galėtų išmokti apie moderišką gyvenimą Amerikoje. Taigi, kaip blogos kilmės vaikas gali būti geras, taip geros kilmės vaikas gali būti blogas. Viskas priklauso nuo auklėjimo, gyvenimo sąlygų ir aplinkumos.

Jeigu nauja gerų, švarių ir taupių žmonių grupė apsigyventų nešvarioje, apleistoje ir nykstančioje apylinkėje, negalima sakyti, kad tų žmonių vaikai bus geri. Vienintelis būdas išauklėti gerus, švarius, taupius ir protingus žmones yra rūpintis, kad kiekviena karta turėtų geras progas mokytis, lavintis ir auklėtis į gerus žmones, o ne skirstyti jas į rūšis, kilmes ir spalvas. Reikia pasirūpinti pagerinti socialines sąlygas, gyvenimo ir auklėjimo aplinkumą.

Jeigu mes rūšiuosime vaikų gabumus, gerumą ir blogumą pagal tėvus, tėvų kilimo vietą, tautybę, tikybą ir pan., tai visas mūsų amerikiečių tikėjimas į progos gyventi svarą, bus sunaikintas. Amerikiečiai visuomet tiki, kaip mūsų Konstitucijos autoriai tikėjo, kad tik duodant vienodą progą visiems vaikams, galime tikėtis geros visuomenės. Pirmiausia vaikui turi būti duota proga ir galimybė iškelti savo gerąsias ypatybes ir nevaržyti jo, kaip žemesnio, skirtingo sutvėrimo, iš kurio jau iš anksto galima tikėtis tik blogo, ar gero, vien dėlto, kad jis vienos ar kitos kilmės. — **FLIS**

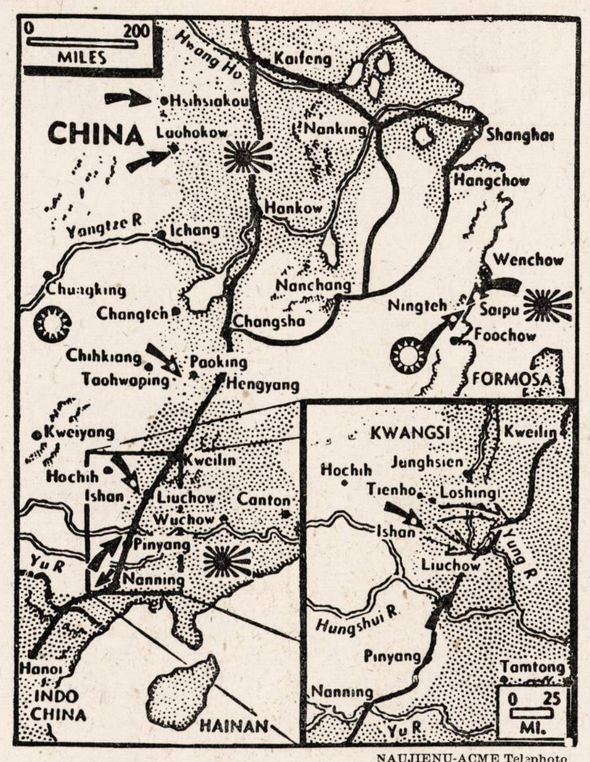

NAUJIENU-ACME Telephoto

Vėliausi pranešimai skelbia, kad japonai padegė Liuchow aviacijos bazę Kinijoje. Iš to galima numanyti, kad jie rengiasi pasitraukti, kad galėtų išsigelbėti, nes kiniečių ofensyvas vystosi itin sėkmingai.

VĖL ATIDARĖ

MID-WEST BAKERY

3991 Archer Ave., Lafayette 8574

PIRMIAU JI BUVO VEDAMA
MR. IR MRS. K. WROBLEWSKI
DABAR JI YRA VEDAMA
Mr. ir Mrs. Edward Wroblewski
ATIDARYMAS ĮVYKO
Ketvirtadienį, Gegužės 31 d., 1945
Jūsų atsilankymas maloniai bus įvertinamas.

"Thank You, Dad"
(or a reasonable facsimile thereof)

NO FAIRY TALE, THIS—William Lloyd Burnell, Jr. of Bay City, Texas, is shown with his father, Captain Burnell, at McCloskey General Hospital, Temple, Texas. The youngster proudly looks over his Treasury certificate with Walt Disney characters inscribed thereon. The baby was given the certificate with a War Bond from his father in support of Bonds for Babies. Captain Burnell lost a leg in France.

PASITARKIT SU STANLEY LITWINU

Apie savo namo problemas: kaip jį pataisyti ir permodeliuoti

THE CARR MOODY LUMBER CO.

Turi išdirbtą reputaciją, pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.

LIETUVIAI SALESMENAI

CARR MOODY LUMBER CO.

STANLEY LITWINAS, Manager

3039 So. Halsted St. Tel. VICtory 1272

PIRKITE KARO BONUS

AL. G. KUMSKIS

Insurance Broker
DĖL VISOKIŲ INSURANCE
—ŠAUKITE—
REPUBLIC 1591
Padarome Notariškus raštus
Patarnavimas Patenkinantis

DĖL NAUJŲ STOGŲ

Šonų (Sidings), Gutters ir taisymo senų stogų kreipkitės prie

Al Zink & Co.

6651 So. Maplewood Avenue

ROOFING, SIDING & INSULATION, SHEET METAL.

Seniausias lietuvis kontraktorius Chicagoje.
APSKAIČIAVIMAS DYKAI
Chicagoje ir apylinkėje.
Licensed & Insured.
Telefonas
HEMLOCK 6344
—dienomis.
Vakarais —
REPUBLIC 8552

6651 S. Maplewood

Tuckpointing ir kaminus taisom

TILE

Nereikia Malevoti,—Nereikia PLEISTERIOTI.
Įdėkit tile lentas į jūsų virtuvę arba prausinyčią.
Galima įdėti ant visokios rūšies sienų.

DYKAI APSKAIČIAVIMAS
Įdedam per vieną dieną—be šiukšlių—be suteršimo.
100% patenkinanti garantija

Modern Home Tiling

virtuvių, prausynių, krautuvių
MULBERRY 8259
Dienomis arba vakarais.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodel vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

Net kunigai pasislėpę jį studijuoja, nors savo parapijonims draudžia jį į rankas paimti.

"KELEIVĮ" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybę skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik $2.50 metams.

Adresas toks:

"KELEIVIS"
636 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

PIRKITE KARO BONUS

ŽEMAITĖ

ŽEMAITĖ IR VIŠINSKIS

Julija Žymantienė nenuskendo lietuviško kaimo išrūgose, nes nuo pat mažens norėjo daugiau išmokti, plačiau žvilgterėti, geriau pažinti. Šis noras gimė kartu su pirmais sąmoningais jaunos mergaitės veiksmais, jis jos neapleido iki mirties patalo.

Tėvas ją skaityti pramokino, bet ji nesitenkino tėvo "mokykla", ji norėjo daugiau pramokti ir reikalavo vežti ją pas dėdyną; noras plačiau pasaulį pažinti degė josios krūtinėje ir tuo metu, kai ji, vaikais apsisodinusi, didokam skurde gyveno; ji stengėsi daugiau patirti, kai josios raštai jau noriai spausdinami lietuviškuose laikraščiuose.

Povilas Višinskis

Be to, pas ją buvo pakankamai pasiryžimo tų žinių siekti. Žymantienė ne tiktai norėjo, bet ir ryžosi tuos savo norus tenkinti, nepalankiose sąlygose ji surado kelią prie tikslo siekti.

KNYGĄ PAMĖGO NUO MAŽŲ DIENŲ.

Vienuoliktus metus eidama, ji pateko pas dėdyną. Beniusevičių namuose knygos beveik nesimatė, o šėmų dvare tų knygų buvo visuouse kambarių kampuose. Maža Julija, nustebusi tokiu knygų gausumu, užklausė Anetką, vyresnio amžiaus giminietę:

—Ar jūs visas perskaitote?

—Kas jas skaitys,—atšovė.—Mes neturim laiko: reikia lekcijas mokytis, kur Poliusia užduoda... Vasarą vakacijos — ir nenorim skaityti... taip sau guli...

Keistas pasirodė Julijai josios giminaitės atsakymas, ir štai kokios ji priėjo išvados:

—Ana! Tu nemoki skaityti, jei neskaitai per žiemą.

Giminietės laiko neturėjo, bet Julija visas rastas knygas perskaitė. Ji ne tiktai "užduotas pamokas" išmokdavo, bet susirado pakankamai laiko Adomo Mickevičiaus ir Juozo Kraševskio raštams studijuoti. Julija perskaitė ne tiktai visas dėdynos namuose išmėtytas knygas, bet ji ir vėliau skaitė kiekvieną knygą, kuri pakliūdavo į josios rankas. Apie knygų pasirinkimą praeito šimtmečio viduryje ir kalbos negalėjo būti. Tiktai vėliau, kai Žemaitė pateko į Vilnių, galėjo pasirinkti norimas skaityti knygas.

TROŠKI KAIMO ATMOSFERA.

Vedę Žymantai dvaruose nenorėjo gyventi. Josios vyras, visą jaunatvę su ponais turėjęs reikalų, apie dvarą nieko žinoti nenorėjo. Jie nutarė savarankiškai gyventi, bet be nieko įsikurti — ne toks jau lengvas darbas.

Kurį laiką juodu pagyveno josios tėvo žemėj, bet po sukilimo ponų reikalai pablogėjo, senis Plioteris mirė, ūkį tvarkyti paėmė jaunesnieji, kurie ir josios tėvą pavarė iš Bukontiškių. Tėvas grįžo prie savo žemės, o Žymantams teko kitur vietos ieškoti.

Beveik kiekvieną pavasarį jie ėjo iš vieno ūkio į kitą, dirbdami žemę iš pusės, kol ilgesniam laikui apsigyveno Ušnėnų kaime, Užventės valsčiuje. Čia Žymantai ne tiktai vaikus užaugino, bet ir ekonomiškai sustiprėjo, ant savo kojų atsistojo. Bet štai kaip Žemaitė tą laikotarpį vaizduoja:

"Nors mano vyras buvo gražus mėlynakis, garbangalvis ir mano mylimas, bet kartais taip paėda—nė pasižiūrėti nesinori. Prie visų sunkumų, rūpesnių ir nesmagumų prisiduria dar ilgesys: nieko, o nieko negalima žinoti iš platesnės padangės."

Šitas nuolat kankinantis ilgesys, noras žvilgterėti į tolimesnes ir platesnes padanges ir buvo vienu svarbiausiu veiksniu, kuris Žymantienei ne tiktai padėjo išsilaikyti išrūgų paviršiuje, bet vėliau jis jai davė jėgų įsočio kraštą pasiekti ir visiškai iš jo išsigelbėti.

Ušnėnų kaimas buvo ne didelis, gyvenimas jame nieku nesiskyrė nuo tūkstančių kitų Lietuvos kaimų. Vienas Ušnėnų gyventojas, Višinskis, Žymantų kaimynas, nutarė leisti savo vaiką, mažą Poviliuką, į mokyklą. Višinskis pats prie geresnio gyvenimo negalėjo prasimušti, tai nutarė bent savo sūnų leisti į mokyklą.

Kol Poviliukas buvo mažas, tai jis su Žymantų vaikais žaidė ir niekas į jį nekreipė jokio dėmesio, bet kai jis grįždavo iš gimnazijos atostogoms, juo ne tiktai vaikai, bet pati Žymantienė domėdavosi. Ji, pasigavusi Poviliuką, liepdavo jam papasakoti ne tiktai ką jis mokinasi, bet išklausinėdavo jo ir paskutines pasaulio naujienas.

ŽEMAITĖS IR VIŠINSKIO DRAUGYSTĖ.

Žemaitė tuojau įsitikino, kad Povilas buvo ne tiktai geras mokinys, bet akylus ir landus vyrukas. Pirmose gimnazijos klasėse jis užmezgė ryšius su žmonėmis, kurie kovojo prieš carizmą, kurie stengėsi atgaivinti letargo miegu užmigusius lietuvius. Tokių žmonių buvo mažai, bet Višinskis juos susirado vyresnėse gimanazijos klasėse ir už mokyklos sienų.

Kiekvieną įdomesnę žinią Višinskis pasakojo Žymantienei, kuri, savo keliu, stengėsi iš sugrįžusio mokinio viską iškvosti. Višinskis buvo pirmutinis, kuris jai papasakojo apie užsienyje spausdinamus lietuviškus raštus. Vienoje savo atsiminimų vietoje Žemaitė šitaip išsitaria apie tą laikotarpį:

"Kunigai per pamokslus pradėjo grasinti žmones nuo draudžiamų raštų... Negana dūšią pražudyti tokiais skaitymais, dargi valdžios bausmę galima užsitraukti —kalėjimą, ar ištrėmimą į katorgą. Mane toks smalsumas ima—kaip nors, kur nors tų raštų nors pamatyti gauti. Bet kur tau, anė išsižioti..."

Žymantienę smalsumas kankino, bet savo laiku ir jis buvo patenkintas: Povilas Višinskis parvežė jai Prūsuose leidžiamų laikraščių komplektus ir glėbį brošiūrėlių.

Nuo šio laikotarpio jauno mokinio ir kaimo moters draugystė dar labiau sustiprėjo. Smalsuolė atidžiai studijavo kiekvieną spausdinto žodžio eilutę, o jaunas mokinys stengėsi paprastą kaimietę įtraukti į pasiryžusių veikėjų eiles.

Žymantienės ir Višinskio draugystė buvo pati vaisingiausia praeito šimtmečio istorijoj, lietuvių literatūrai ji davė vieną gražiausių pažibų. —*M. Gudelis.*

(Bus daugiau)

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANal 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$6.00 per year in Canada
$6.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj,	
Metams	$6.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsieniuose:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telefonas Canal 8500.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Britanijos parlamento rinkimai

Reiškiasi nemažai susirūpinimo Jungtinėse Valstybėse dėl prasidėjusios rinkimų kampanijos ir ateinančių parlamento rinkimų Didžiojoje Britanijoje. Darbo partijos atstovai, kurie per penkerius metus sėdėjo valdžioje, dabar jau yra išėję į opoziciją. Attlee, Morrison ir Bevin pradėjo aštriai susikirsti su premjeru, su kuriuo jie dar neseniai dirbo išvien.

Toks vaizdas, po ilgų metų harmonijos tarpe partijų, nėra malonus. Ieškoma kaltininkų, kas tą tautos vienybę Britanijoje, šitokiais sunkiais laikais, sugriovė. Daugeliui atrodo, kad griovikų rolę suvaidino darbiečiai. Tačiau reikia neužmiršti, kad kiekviena šalis turi savo papročius ir įstatymus, kurių nė viena politinė partija negali ignoruoti.

Atsiminkime, kad Amerikoje pernai irgi buvo rinkimai. Buvo ir aštri rinkimų kampanija, kuri tęsėsi keletą mėnesių, kurstydama nesantaiką krašto viduje. Tokių piktų atakų, kokias tada darė prieš prezidentą Rooseveltą jo politiniai oponentai, britų priešrinkiminėje kovoje, veikiausia, nebus nei prieš Churchillą, nei prieš kitus jo bendradarbius. O tada padėtis visame pasaulyje buvo daug rustesnė, negu dabar, nes Vokietijos galybė dar toli-gražu nebuvo sutriuškinta.

Britai tada stebėjosi, kodėl Amerika neatideda tų savo peštynių iki po karo. Jie didžiavosi savo "lanksčiais" įstatymais, kurie leidžia valdžiai skelbti rinkimus, kada yra patogu kraštui, o ne kada liepia tam tikri konstitucijos paragrafai. Amerikos spauda stengėsi britus apšviesti, aiškindama jiems, kad demokratija Jungtinėse Valstybėse yra pakankamai stipri ir rinkimų kampanijos kivirčiai jos nesugriaus; o tas faktas, kad ir karo metu Amerikos žmonės nenori laužyti savo konstitucijos, tiktai pabrėžiąs demokratinės santvarkos gajumą šioje šalyje.

Tačiau konstituciją turi ir britai. Tegu ji nėra sudėta į vieną dokumentą, bet jos dėsniai yra nę mažiau svarbūs anglams, kaip JAV konstitucijos paragrafai amerikiečiams. Vienas tų pagrindinių dėsnių yra tas, kad valdžia turi būti žmonių valios reiškėja. Valdžią tiesioginiai kontroliuoja parlamentas, bet parlamentas turi būti kiek galint tikresnė žmonių atstovybė. Ar dabartinis Anglijos parlamentas yra tikslus žmonių valios reiškėjas?

Aišku, kad ne. Jisai buvo išrinktas 1935 metais. Jo terminas buvo prailgintas kelis kartus ir pasidarė dvigubai ilgesnis, negu kad numato įstatymas. Dabar, kada Europoje sustojo karas, nebūtų jokio pateisinimo leisti tam pasenusiam ir persenusiam parlamentui veikti dar ilgiau.

Churchillas, beje, pasiūlė Darbo partijos vadams palikti viską, kaip yra, kol nepasibaigs karas su Japonija. Bet tai, žinoma, buvo jo strategiškas "triukas", kad publikos akyse atrodytų, jogei jisai stoja už "tautos vienybę" ir stato pirmon vieton "tautos reikalus", o tie nenuoramos socialistai rūpinasi tiktai savo partijos reikalais ir ambicijomis savo vadų, trokštančių išveržti valdžią iš jo rankų. Šitaip metęs šešėlį ant savo oponentų, premjeras skubinasi pravesti rinkimus dargi anksčiau, negu kad buvo siūloma darbiečių (jie patarė Churchillui palaukti iki rugsėjo, kad žmonės turėtų laiko atsipeikėti po karo ir daugiau įsigilinti į naujas taikos meto problemas).

Karas su Japonija gali dar užsitęsti metus arba daugiau, ir palikti iki karo galo be rinkimų tuos pačius atstovus, už kuriuos žmonės balsavo 1935 metais, reikštų paversti parlamentą karikatūra. Milionai Britanijos piliečių, pasiekusių balsavimo amžiaus per paskutinius 10 metų, dar nėra nė vieną kartą savo gyvenime turėję progos pareikšti savo valią rinkimuose. Ar būtų teisinga nesuteikti jiems šitos teisės ir dabar — po to, kai tapo laimėta kova, kurioje dauguma jų dalyvavo, ir kada jų valdžiai teks spręsti klausimus, liečiančius visos Europos ir jų krašto ateitį?

Darbo partija negalėjo tokio dalyko remti. Ji būtų netekusi balsuotojų pasitikėjimo, jeigu ji būtų neleidusi jiems tarti savo žodį rinkimuose.

Tačiau ar Darbo partija tikrai trokšta dabar paimti valdžią į savo rankas, tai visai kitas klausimas. Jeigu ji laimės daugumą parlamente, ji, žinoma, valdžios neatmes. Bet atsakomybės našta būtų be galo didelė. O juk ne darbiečiai kalti, kad kilo karas, kuris pavertė Europą griuvėsiais!

APŽVALGA

UKRAINIEČIŲ KOVA DĖL LAISVĖS

Ukraina yra stambiausia "sovietinė respublika" Sovietų Sąjungoje, turėjusi prieš karą (paėmus visą etnografinės Ukrainos plotą) virš 50 milionų gyventojų. Jos žemė yra labai derlinga ir joje yra daug mineralinių turtų — anglies, aliejaus ir t. t.

Šiandien Ukraina, žinoma, yra taip pat pavergta, kaip ir visos kitos SSSR dalys. Jos valdžią kontroliuoja Maskva, kuri taip pat valdo ir Ukrainos pramonę ir žemės ūkį. Viena teisė, kurią ukrainiečiams suteikė Rusijos diktatorius, tai—vartoti savo gimtąją kalbą namie, spaudoje ir mokyklose.

Pereitojo pasaulio karo metu Ukraina buvo pasidariusi nepriklausoma valstybė ir turėjo savo tautinę valdžią — Centralinę Radą. Ji įsikūrė 1917 metais, ir jai suteikė pripažinimą Francūzija ir Anglija. Ją netiesioginiai pripažino ir Rusijos bolševikai. Ukrainos Tautinės Respublikos delegatai dalyvavo, kaipo atskiros valstybės atstovai, Brest-Litovsko taikos konferencijoje 1918 m. sausio mėnesy.

Tos konferencijos metu Leonas Trockis, kuris buvo sovietų Rusijos taikos delegacijos galva, padarė tokį pareiškimą:

"Gyvenimas Ukrainoje yra laisvas. Tenai nėra nė vienos atžagareiviškos organizacijos, kuri siektų uždėti savo valdžią Ukrainai. Tenai nėra paskirtų iš viršaus ministerių, bet yra tiktai pačių žmonių išrinkti ministeriai. Visur gyvuoja laisvai išrinktos darbininkų, kareivių ir ūkininkų atstovų tarybos. Rinkimuose jie vartoja tiesioginį, lygų ir slaptą balsavimą. Nėra abejonės, kad laisvos ir nepriklausomos ukrainiečių valstybės kurimas vyksta su Ukrainos žmonių pritarimu ir pagal jų valią."

Bet bolševikai veidmainiavo. Jie nenorėjo, kad Ukraina būtų laisva ir nepriklausoma valstybė. Jie visokiais būdais stengėsi ją sugriauti ir, pagaliau, pasiuntė prieš ją savo ginkluotas jėgas. Kova tęsėsi ilgai.

Ukrainą pirmiausia okupavo vokiečių armija, 1918 m. pavasarį. Vokiečiai pašalino demokratinę Centralinės Rados valdžią ir paskyrė gen. Povilą Skoropadskį Ukrainos "hetmanu". Bolševikai tuojau šitą valdžią formaliai pripažino, bet prieš hetmaną Skoropadskį ėmė kilti Ukrainos valstiečiai ir darbininkai. Maskva, pasinaudodama šituo, pradėjo organizuoti "revoliucinius komitetus" valdžiai pagrobti Ukrainoje.

Karui Europoje pasibaigus, Ukrainos liaudis 1918 m. lapkričio mėnesį nuvertė Skoropadskį ir įsteigė penkių žmonių Direktoriją su Vinničenko priešakyje. Šita direktorija, nepaisant visų Maskvos daromų kliučių, atgaivino demokratinę respubliką Ukrainoje. Tačiau į Kijevą netrukus atmaršavo sovietų Raudonoji armija ir respublikos valdžia buvo priversta pasišalinti. Bolševikai sušaukė Kijeve komunistų kongresą, kuris išrinko Ukrainai bolševikišką valdžią, paskirdamas jos galva bolševiką Rakovskį, dargi ne ukrainietį, o tremtinį iš Rumunijos.

Bet ukrainiečių kova prieš bolševizmą nesiliovė. Ji pasibaigė bolševikų pergale ir Ukrainos prijungimu prie SSSR 1922 m. Palaipsniui Maskvos diktarūra ne tiktai atėmė Ukrainai nepriklausomybę, bet panaikino visas jos autonomines teises ir pavertė ją išnaudojama Rusijos kolonija.

Tačiau tautinis judėjimas Ukrainoje neišnyko. Nežiūrint, kaip jį slėgia Maskva, jisai prie pirmos progos vėl išsiverš viršun — ir ukrainiečiai tikisi, kad anksčiau ar vėliau jų šalis pasidarys laisva.

DANIJA BUS PAKVIESTA Į KONFERENCIJĄ

Jungtinių Tautų Konferencijos vyriausias komitetas, susidedantis iš visų delegacijų pirmininkų, ketina susirinkti ir nubalsuoti, kad būtų pakviesta į konferenciją Danija, kuri atgavo laisvę, kapituliavus Vokietijai.

Vienas korespondentas praneša iš San Francisco:

"Danijos kvietimui faktinai jau pritarė visos delegacijos ir Wilhelm Munthe Morgenstierne, Norvegijos ambasadorius šioje šalyje, pranešė sušaukusioms Konferenciją valstybėms, kad jisai oficialiai pasiūlys Danijos kandidatūrą."

Danija buvo "neutrali" karo metu, bet jos žmonės visą laiką kovojo prieš vokiškus okupantus. Dabar ji jau turi savo valdžią.

NAMŲ FRONTAS

"PERGALEI PAGREITINTI — PIRKITE BONUS" — PASAKĖ MORGENTHAU

WASHINGTONAS. — Iždo sekretorius, Henry Morgenthau, V-E dienos proga, išleido šį pareiškimą:

"Kiekvienas amerikietis gali pagelbėti švęsti Vokietijos pergalę, pirkdamas daugiau karo bonų. Dabar mūsų taikinys yra Japonija. Ir nors V-J diena gal ir labai tolima, vistiek kiekvienas bonas, nupirktas Septintosios Karo Paskolos metu, priartins galutiną pergalę.

"Pergalė Vokietijoje nesumažino šios paskolos svarbą valdžiai. Kovo mėnesio karo išlaidos buvo didesnės nei bet kada. Viskas rodo, kad dar daugelį mėnesių mums prieš akis stovės didžiulės karo išlaidos. Milijonas vyrų bus perkelta į Pacifiko frontą. Nauji pabūklai ir didžiulis kiekis atsargų turės būti perplaukdinta per plačiausią okeaną pasaulyje. Ir nuolat augs mūsų tautinė pareiga karo lauko sužeistiesiems ar nusilpnintiems bei tarnybą baigusiems iš kariuomenės atleistiesiems.

"Aš esu įsitikinęs, kad Amerikos žmonės, įkvėpti pergalės Vokietijoje ir pripapažindami rimtumą kovos, laukiančios mūsų Pacifike, praves Septintąją Karo paskolą su dideliu pasisekimu.

"Tas pasisekimas tartum kalbės, kad gerai atlikta, mūsų kariams Europoje. Jis įteiks mūsų kariams Pacifike pergalės įrankius. Jis naujai parodys Japonijos karo viešpačiams, kad jų dienos suskaitytos. Jis suteiks geriausią anti-infliacinę apdraudą.

"Sėkmingai praėjusi Septintoji Karo Paskola reikš Amerikos pasiryžimą pabaigti uždavinį — karo uždavinį, kurio pusė jau atlikta — ir pragiedrins kelią daug malonesnėms taikos pareigoms." (OWI)

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

T. V. Soong, naujasis Kinijos premjeras. Jis premjero vietą užėmė po to, kai iš tų pareigų pasitraukė Chiang Kai-Shek. Soong dabar yra Kinijos delegacijos galva San Francisco konferencijoje.

VL. ANDRIUKAITIS

Kruvina Laisvė

(ROMANAS)

(Tęsinys)

Voznesenskio balsas, minkštas, Jurgį veikė raminančiai. Palengva jo sieloj nurimo išjudintos aistros, protas ir jausmai grįžo į pilkąją realybę. Artinosi vakaras, o kartu su juo ir klaiki nežinia kas: mirtis, o gal ir dar kančios, baisesnės ir už mirtį...

35.

—Kaip manai, Akulina, kur jis dabar galėtų gyventi? — jau kelintą kartą klausė Škurenkienė ištikimą savo tarnaitę.

Akulina vis taip pat negalėjo suprasti šeimininkės klausimo, nors išverstose jos akyse ir juokas švietė.

—Kas?

—Agi tas poručikas Masaitis... Kad tu ir kvaila, Akulina, iš tikrųjų.

Akulina patraukė pečius, kurį laiką tylėjo, akis į lubas įbedusi, lyg galvodama.

—Dievas žino... Man visoki vyriškiai iš tikrųjų ir nerūpi.

—Gal pas Piskūną?

—Galimas dalykas.

—Gal pas tą Achmatovą?

—Ir taip gali būti.

Tie Škurenkienės pasikalbėjimai su ištikima tarnaite buvo tęsiami trečią dieną po taip netikėto Škurenkos sugrįžimo į namus ir nelemto atsisveikinimo su Jurgiu. Tą dieną, saulėtą ir smagią, iš pat ryto Škurenkienė jautė didžiulį nerimastį. Jai prieš akis vis ryškiau klojosi užvakarykščio ryto įvykiai, akyse skambėjo kartūs Jurgio atsisveikinimo žodžiai.

Be abejo, Škurenkienė gailėjosi dėl įvykusio, nes juk tik ji viena buvo kalta, kad vyras brutaliai pasielgė su Jurgiu. Ją tada buvo apėmęs kažin koks, dabar jai visai nesuprantamas, šėlimas. Išsmukusi iš Jurgio glėbio, įsierzinusi, nepatenkinta nelauktu ir netikėtu svečiu, duris atidariusi ji pamatė vyrą. Pirmą momentą ją buvo apėmusi baimė: tur būt kas nors vyrui pranešė apie jos nuotykius ir jis pasistengė ją užklupti netikėtai. Bet Gerasimas Kkurenka linksmai šypsojosi iš po uniformiuio matrosiško kaškieto, ir įėjęs į prieangį, tuoj griebė ją į jūros sūrumu ir laivo smala kvepiantį savo glėbį. Stipriam vyro glėby, Škurenkienė, jau užmiršusi baimę, pajuto didžiulę atgailą: ji taip kalta savo vyrui. Jis taip, matyti, jos išsiilgęs, taip stipriai karštomis ir sausomis lūpomis ją bučiuoja, o ji... ji, kaip paskutinė paleistuvė, maskatavosi kitų vyrų glėbiuose, apie vyrą, tą tokį vyrišką, gražų vis dėlto, nors ir žiaurų kartais kaip ir jo jūra, nė negalvodama. Kas kaltas? Tik jau ne ji viena. Ir vyrai, visi, visi, kuriuos tik ji mylėjo, ar manė kad myli, kalti. Ir dijakonas, ir nevalyvas Popovas, ir pagaliau tas toks savotiškas, meilus, bet nesuprantamas ir svetimas poručikas Masaitis. Visi jie ją pasitikdavo ir lydėdavo godžiomis akimis, visi tiesė į ją rankas, jaudino, ir be balso, be žodžio, nenulenkiamai stūmė į nuodėmę. O ji juk silpna moteris. Jauna, sveika, graži ir taip retai matanti savo vyrą... Ir Škurenkienė stipriam vyro glėby skęsdama, pasijuto mažytė esanti, silpna, visą skriaudžiama. Nė nepasijuto, kaip apsipylė ašaromis, nuoširdžiomis savęs gailesčio ašaromis.

—Kas tau? Ko tu dabar? — klausė jos Škurenka ir pats susijaudinęs.

—Pasiilgau tavęs... sunku vienai, — pro ašaras skundėsi jam Škurenkienė.

Po kiek laiko, jau gulėdama su vyru plačioje ir minkštoje lovoje, išvarginta, nukamuota, bet patenkinta ir laiminga, Škurenkienė, išpasakojo miglotą ir toli su teisybe apsilenkiančią savo vargų be vyro jo istoriją, kurioj svarbiausia buvo vyro ilgesys, o antroj vietoj — vargas sunkėjant gyvenimui ir tas atkaklumas ir jėga, su kuria ji kovojo su įvairiausiais vyrų persekiojimais. Esą dažnai ją gatvėje vyrai, ypač grįžę iš fronto kariai, užkabinėdavę, sužinodavę jos adresą, siuntinėję laiškus, dovanas. Bet ji mokėdavo su tokiais elgtis... Ji tik savo vyro, savo Gerasimo, ilgėdavosi! Daug vargo jai esą buvę ir su tuo aficieriuku, kurį Maksimas Škurenka įpiršęs priimti į butą. Jis irgi, esą, apie ją visą laiką sukiojąsis, meilinęsis. Nakčiai, esą, ji turinti miegamajam rakintis ir Akuliną pas save nakvoti kviestis, nes ką su tais fronte meilės išalkusiais vyrais ir juokauti?!

—Koks aficieriukas? — susirūpino Škurenka, apie Jurgį išgirdęs.

—Agi Dievas žino. Šiaip ramus, tvarkingas. Gerai sumokėjo iš anksto už kambarį ir valgį. Buvęs Maksimo kuopos vadas. Abu jie iš fronto tiesiog pas mane ir atvažiavo. "Priimk", sako Maksimas, "jį gyventi. Giminių" sako, "Chersone neturi, o žmogus geras". Na ir priėmiau. Gyvent dabar ne taip lengva, vis, pamaniau, padės. Ir teisybė, šiaip vyras geras būtų, tik įsimylėjo ir... sekioja.

—Vyti jį reikia, — šoko iš lovos Škurenka.—Atsirado, mat...

Tačiau Škurenkienė patraukė jį atgal prie savęs ir įtikino, kad išvyti galima ir ryto susilaukus. Dabar, esą, nepatogu būtų trukšmas kelti. Kaimynai kaži ką galėtų pamanyti, nors, iš tikrųjų, nieko blogo tas karininkas jai nepadarė.

Pirmą dieną po Jurgio išvykimo Škurenkienė net patenkinta buvo, kad viskas taip susiklojo. Jai patiko vaidinti ištikimos ir mylinčios žmonos vaidmuo. Vaidindama ji buvo įsitikinusi, kad dabar pasitaisė ir ateity bus iš tikrųjų gera savo Gerasimui.

Tuos jos vertus didelio pagyrimo jausmus skatino dar ir ta aplinkybė, kad Gerasimas iš Odesos atvyko ne tuščiomis. Gražiam odiniam lagaminėly, dar gražesnėse aksomo ir šilko dėžutėse, jis jai atvežė dovanų, apyrankių, brangiais akmenimis nusagstytų, karėlių, diademų, žiedų ir kitokių moters akis viliojančių, didelių pinigų kaštuojančių, niekniekių.

—Gerai paslėpk juos, — įsakė atiduodamas brangenybes:— Po revoliucijos už tuos niekniekius pirksime mūro namus arba dvarą.

Iš kur gautos brangenybės, nei Gerasimas pasakojo, nei Škurenkienė klausinėjo. Ji juk žinojo: drumstas revoliucijos vanduo. O ar, pagaliau, svarbu, iš kur brangenybės. Svarbu, kad jos yra ir, kad jas turėdama, ji galėjo daug apie ką svajoti ir su didesniu įkvėpimu vaidinti ištikimos žmonos vaidmenį.

Antros dienos pavakary po atvykimo, Škurenka, kaip staiga atsirado, taip pat staiga ir išnyko. Žmonai paliko stambią caro pinigų sumą, su savim ne mažiau, jei ne daugiau, pasiėmęs. Miglotai paaiškino, kad vyksta į šiaurę pas raudonuosius. Pats persirengė civiliškais rūbais, apsiginklavo ir pėsčias pasileido ne į miesto pusę, bet į stėpes, Gončarovkos link.

Tą naktį Škurenkienė jau mažai apie vyrą galvojo. Vartydamasi viena plačioje lovoje, ji pynė svajonių tinklą, kai, revoliucijos bangoms nurimus, gyvens prabangoje, pasipuošusi. Vyras sakė, kad brangenybių yra gal dešimčiai tūkstančių aukso rublių. Jai užteks... Vyras, ta spauguota meška, tik keiktis ir stipriai gniaužti mokanti, gal kur žus... Juk taip daug dabar žmonių žūsta, ir taip lengvai. Turtinga ir graži našlė. Ji išsirinks sau vyrą, kuriam iš tikrųjų bus ištikima. Tokį, kaip tas Masaitis, švelnų, meilų, nors ir stiprų, kaip liūtą... Bet kur dabar Masaitis? Tas klausimas ilgai neleido miegui užmerkti Škurenkienės akis, sujaudino ją ir sukėlė jos godžioj glamonėjimams ir aistrai širdy atsiminimų ir skaudžios atgailos. Kodėl ji taip pasielgė?.. Pati atstūmė nuo savęs laimę, pati save purvais apdrėbė. Ar galės po to į ją nors su nuolaida pažiūrėti Jurgis, ar galės patikėti, kad ji myli jį. O juk ji tą baltaveidį karininką myli ir mylės. Myli, bet apsvaigo vyro glėby, o paskui apsvaigo jo auksą matydama. Apsvaigo gal nekaltųjų žmonių krauju šlakštytų vyro rankų glamonėjama, jo gyvuliškos aistros deginama, jo vogtų brangenybių žvilgėjimo sužavėta.

Užmigo Škurenkienė tik gausingai apšlakščiusi lovą ir save stipriais kvepalais, kad neerzintų likęs po vyro kambary dervos, deguto ir stiprus jūreivio kūno prakaito kvapas. O rytą, saulei liejantis pro langus, sujaudinta, išvargusi po neramaus miego, ji po kelis kartus klausinėjo savo paslapčių ginklanešės, ištikimosios jos džiaugsmų ir liūdesio draugės, skaistaus kūno gal ir sielos tarnaitės Akulinos, kur dabar galėtų būti poručikas Masaitis?

—O gal jį frontovikai suėmė? — spėliojo.

—Gali, būti, — pritardavo Akulina. — Juk tamsta su vyru jį taip netikėtai ir... negražiai iš namų išvijai.

—Kodėl negražiai? — jaudinosi Škurenkienė. — Nieko pikto nėra, kai šeimininkai išprašo iš namų įnamį, kada tas jiems kliudo.

—Vis dėlto... Paskui su tais pinigais. Tamsta per brangiai paskaičiavai. Susijaudinęs išėjo. Pati mačiau. Veidas kaip numirėlio buvo.

—Et, ką jau ir kalbėti!

—Tamstai reikėtų jį surasti ir pinigus, taip pat ir daiktus grąžinti.

O ir iš tikrųjų. Juk ji galėtų nuvykti pas Piskūną ir pasiteirauti. (Bus daugiau)

KALBOS DALYKAI

APIE SVETIMŲ MIESTŲ VARDŲ RAŠYMĄ

Kovo 5 dienos "Naujienose" p. K. Čepukas klausia, kodėl rašoma Jalta, o ne Yalta? Kodėl Koelnas, o ne Cologne?

P-nas Čepukas įtaria laikraštininkus rašant "pagal tarmę". Manau, kad tuo jis norėjo pasakyti, kad jie rašo neprisilaikydami jokių taisyklių.

Be to, jis tvirtina, kad panašus miestų vardų rašymas smarkiai kenkia skaitytojams. Jeigu bandytum tokių miestų ieškoti, tai "žemėlapy niekuomet jų nerastum, nes tokiais vardais miestų ten nėra."

Tai priklausys, žinoma, nuo žemėlapio. Jeigu p. Čepukas žiūrės į anglų, rusų arba kiniečių išleistą žemėlapį, tai tokių vardų jis ten neras, bet jeigu į rankas pasiims lietuvišką žemėlapį, tai ras tokius pat vardus, kokius jis randa lietuviškuose laikraščiuose.

Jeigu p. Čepukas būtų pavartęs Lietuvos mokykloms leidžiamus geografijos vadovėlius, tai ir juose būtų radęs tuos pačius vardus, kuriuos vartoja Lietuvoje ir Amerikoj leidžiami lietuvių laikraščiai.

Būtume šio reikalo ir neprisiminę, jeigu p. Čepukas būtų nepadaręs nepamatuotų išvadų. Jis sako: "Nė šioks, nė toks sulietuvinimas tik klaidina, o ne informuoja."

Kitaip sakant, p. Čepukas yra įsitikinęs, kad laikraštininkai sąmoningai klaidina skaitytojus. Laikraštininkų uždavinys — infromuoti visuomenę. Primesti jiems tokį įtarimą—tai jau stiprus kaltinimas. Manau, kad reikalingas viso dalyko išaiškinimas.

Mano manymu, p. Čepukas galėjo prieiti tokios išvados vien tiktai todėl, kad jis skaito lietuviškus laikraščius, bet žiūri į ne lietuviškus žemėlapius. Jeigu po ranka jis būtų turėjęs lietuvišką žemėlapį, tai panašaus kaltinimo nebūtų metęs.

Nors mes ir ne Lietuvoje gyvename, bet, vartodami lietuvių kalbą, privalome prisilaikyti ir lietuviškos gramatikos nurodytų taisyklių apie svetimų vardų rašymą.

Negali sakyti, kad Amerikos laikraštininkai prisilaikytų visų lietuviškos gramatikos taisyklių miestų vardams rašyti, ypatingai, jeigu kalba eina apie J. Valstybių miestų vardus, bet jie vis dėlto seka pagrindinius Lietuvos kalbininkų nustatytus dėsnius.

Taisyklė šiam reikalui labai aiški. Ji sako:—Tikriniai vardai, išskyrus sulietuvėjusius žodžius, turi būti rašomi originaline rašyba, pridedant prie jų lietuviškas galūnes.

Amerikos lietuvių laikraščiai rašo: Paryžius, Berlynas, Londonas, Karaliaučius, Maskva, Krokuva, Varšuva ir t. t. Panašių vardų p. Čepukas taip pat neras nė lietuviškame žemėlapyje, bet jis dėl to nesiskundžia. Reikia manyti, kad jis ir nepastebėjo skirtumo tarp šių vardų ir žemėlapyje padėtų minėtų miestų pavadinimų.

Ir tuo nereikia visai stebėtis. Kiekvienas lietuvis yra taip įpratęs prie Paryžiaus ir Berlyno kad jam ir į galvą neateina mintis, žiūrint į žemėlapį, jog "Berlin" arba "Paris" gali būti tiktai klaidiną vardai.

Lietuvoj leidžiami laikraščiai dar toliau ėjo. Jie rašė: Niujorkas, Štokholmas, Vašingtonas ir t. t. Jie skaito ir šiuos vardus pakankamai sulietuvėjusiais, todėl ir nerašė pagal originalę rašybą. Amerikos lietuvių laikraščiai dar taip toli nenuėjo. Taisyklių rengėjai nepasakė, kada vardas yra pakankamai sulietuvėjęs, tai amerikiečiai ir toliau šių miestų vardus skaito dar nesulietuvėjusiais. Amerikos laikraščiai ir toliau rašo: New York, Stockholm, Washington ir tt.

Jeigu pradėtume Amerikoje minėtų miestų vardus rašyti pagal Lietuvos laikraštininkų rašymo būdą, tai tada daugelis suklystų, ne kiekvienas tuojau susiorientuotų, jog "Niujorkas", reiškia: New York.

Toliau taisyklė sako, kad reikia naudoti originalią rašybą. Rodos, viskas aišku, bet kai reikia vardas rašyti, tai ir šis pasakymas ne visuomet būna toks aiškus. Jis neaiškus, nes reikia nustatyti, ką vadiname originalia rašyba.

Lotynų raides vartojančių tautų tarpe galima lengvai nustatyti originalią rašybą, bet, kokia yra ta originali rašyba kiniečių kalboje? Kokia yra originali rašyba graikų, arabų, žydų, rusų, indėnų, indusų ir kitų tautų?

Mes tos originalios rašybos nežinome, todėl lietuviška gramatika sako, kad tokiais atsitikimais reikia rašyti taip, kaip to miesto vardas skamba.

Iš čia ir išteka, kodėl mes rašome Jalta, o ne Yalta. Šio miesto originali rašyba yra rusiška. To miesto vardą ištarus lietuviškai, gaunasi "Jalta", todėl mes, prisilaikydami lietuviškos gramatikos taisyklių, ir rašome Jalta, o ne Yalta. Yalta rašo anglai, nes taip jiems angliškai skamba šitas miestas.

Šio dėsnio prisilaikydami, lietuviai rašo Charkovas, o ne Kharkov, kaip rodo angliški žemėlapiai; Charbinas, o ne Kharbin, Voronežas, o ne Voronezh ,ir t. t.

Lietuviškos taisyklės sako, kad miesto vardas privalo būti rašomas taip, kaip jį vartoja to paties krašto žmonės, o ne svetimšaliai. Todėl mes ir rašome Koelnas, o ne Cologne, nes vokiečiai rašo: Koeln.

Tą patį miestą prancūzai vadina: Cologne. Anglų kalbon šio miesto pavadinimas atėjo ne iš vokiečių, bet iš prancūzų. Prisilaikydami lietuvių kalbos taisyklių, mes ir imame vokišką vardą, o ne kitataučių šiam miestui duodamą pavadinimą.

Kaip matome, miestų vardai rašomi pagal nustatytas lietuvių gramatikos taisykles. Nenoriu tvirtinti, kad tos taisyklės būtų tiksliai sekamos, bet jos laikomos gairėmis. Nukrypstame nuo jų, kai ant greitųjų negalima išaiškinti tikslaus pavadinimo, taip pat kai norima padaryti nuolaidas anglų kalbos taisykles žinantiems skaitytojams, bet bendrai, tai jų prisilaikoma.

Įtarti laikraštininkus sąmoningai klaidinant skaitytojus —nėra jokio pagrindo, jie prisilaiko lietuviškų kalbininkų nustatytų taisyklių.

—*M. Gudelis.*

Sumažėjo Skaičius Vedybų ir Skirybų Gegužės Mėnesį

Sidney Summerfield, Cook kauntės vedybų laisnių biuro vyriausias klerkas, paskelbė, kad gegužės mėnesį šių metų vedybų laisnių buvo išrašyta 3, 401. Gegužės mėnesį pernai vedybų laisnių buvo duota 103 daugiau, negu šįmet.

Skirybų bylų Cook kauntės Superior ir Circuit teismuose gegužės mėnesį šįmet buvo užrekorduota 1,549. Pernai tą patį mėnesį skirybų bylų šiuose teismuose buvo užrekorduota 17 daugiau, negu šįmet.

Du suliesėję Gestapo koncentracijos stovyklos Vokietijoje, Lager Nordhausen, kaliniai, išvaduoti J. V. Pirmojo Pulko. Stovykloje buvo virš 3000 prancūzų, lenkų ir belgų belaisvių. Owiciali J. V. Signalinio Korpuso nuotrauka.

Prancūzai ir lenkai darbininkai-vergai, suvaryti į namą; paskui gyvi palaidoti nacių stovykloje netoli Leipcigo 1945 metų, balandžio 19 dieną. Oficiali J. V. Signalinio Korpuso nuotrauka, padaryta kitą dieną po to, kai J. V. Pirmasis Pulkas ją išvadavo.

NUOTRAUKOS, KURIOS VAIZDUOJA NACIŲ ŽIAURUMĄ

Suprantama, kad šios nuotraukos iššauks mumyse pasibaisėjimą. Bet nenusisukite, o pasižiūrėkite į jas atidžiau, nors jų vaizdas ir koktus; nes juk tai liečia ir jus. Gal tie žmonės kilę iš jūsų gimtosios šalies, gal net iš jūsų šeimos gimtojo miestelio. Pamąstykite ir pajusite, kaip pasibaisėjimas ir pasišlykštėjimas pavirs nesuvaldomu pykčiu žvėrims, atsakomingiems už tuos nusikaltimus. Bet pasišlykštėjimo ir pykčio dar neužtenka. Kad užkirstume kelią tokių reiškinių pasikartojimui ateityje, privalome aiškiai suprasti, kaip tas viskas įvyko.

Istorija mums parodo, kad teroras, kurį naudojo naciai, nebuvo jų pačių išrastas. Jis tik buvo panaudotas didesniu mastu ir ištobulintas, prisitaikant prie šių laikų aplinkybių. Bendrai, jis tik sekė amžiais išbandytą pavyzdį bandžiusių išsilaikyti galybėje tironų, kankinimais specialiuose kambariuose bei požemiuose ar sušaudymais aikštėse. Kartais aukos buvo tokie mokslininkai, kaip Galilėjus, ar skolastai, kaip Sokratas, kartais jie buvo politiniai netikėliai, kaip Mazzini ar Kossuth. Labai dažnai aukomis žūdavo religinės mažumos, kaip Romėnų Imperijos krikščionys, ar 16 šimtmečio Prancūzijoje hugenotai, ar žydai Hitlerio Vokietijoje.

Senovėje, priespaudos ir žiaurumo vaisiai nebūtinai buvo jaučiami kitose pasaulio dalyse, bet šiandieną žmonės gyvena priešinguose žemės rutulio galuose yra beveik kaimynai. Ir todėl šiandieną jokia žmonių grupė negali būti saugi, kai bet kur pasaulyje kas nors ima skriausti kurią kitą grupę.

Naciai davė mums pamoką. Prisidengę rasine viršenybe pirmiausia užsipuolė Vokietijos žydus. Paskui nukreipė savo terorą prieš intelektualus, darbo vadus, dvasiškiją ir visų tikėjimų politinius priešus. Įsitrėškę į smegenis ponų rasės nuodų, vokiečiai nugrimzdo žemyn iki žvėries lygio, visose šalyse kankindami savo aukas.

Todėl neužmirškime pamokos, kurią šios nuotraukos taip aiškiai ir visoje baisumoje vaizduoja. Prisiminkime šiuos vaizdus, kai išgirsime ką nors skleidžant rasinę ar religinę neapykantą. Atsiminkime, kad šie nusikaltimai prasidėjo Hitlerio fantastiškais padavimais apie aukštesnes ir žemesnes žmogiškas esybes. Išsigimėliai, kurie bando žadinti rasinę neapykantą ar religinius prietarus tarpe Amerikos žmonių, gramzdina mus žemyn tuo pačiu baisenybių keliu.

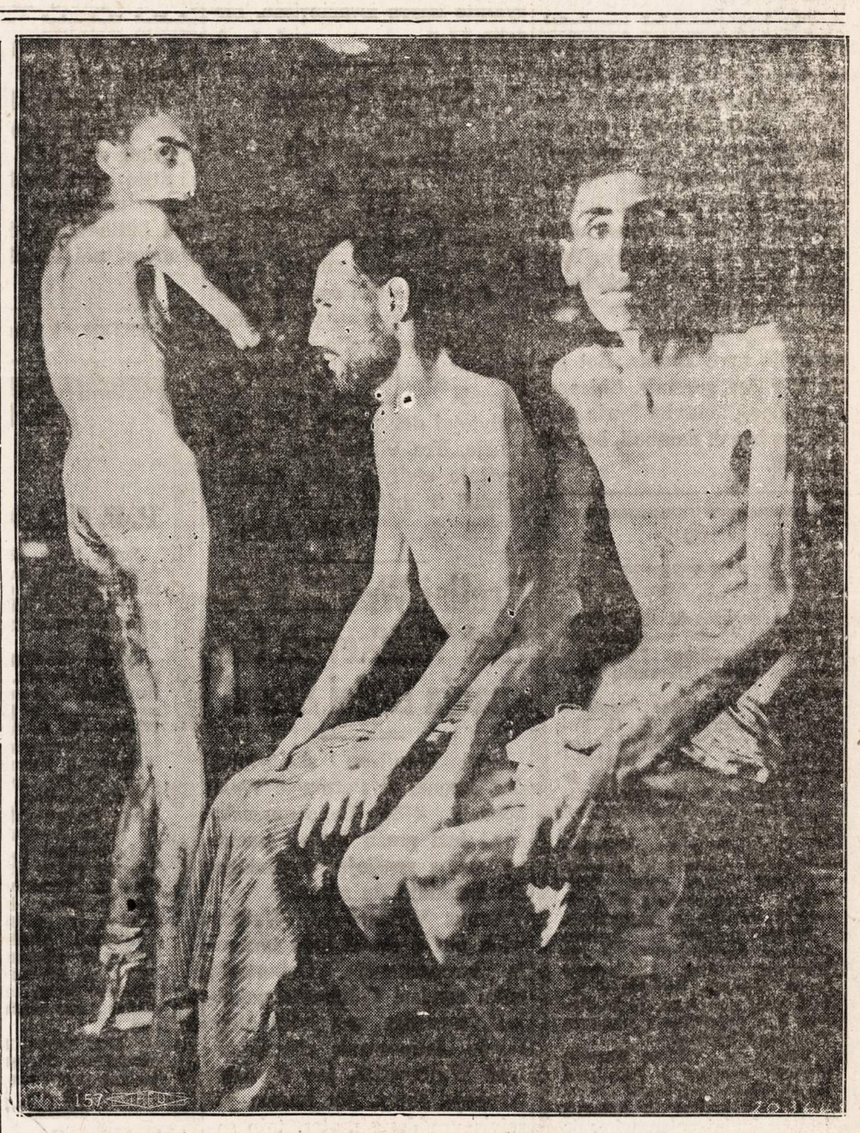

Rusai, lenkai ir olandai darbininkai—vergai, po vienuolikos mėnesių, praleistų vokiečių baisenybių stovykloje Bucrenvalde. Jų svoris nukrito nuo 160 svarų vidutiniai iki 70 svarų. Oficiali J. V. Signalinio Korpuso nuotrauka.

Išbadėję prancūzai politiniai kaliniai, belaukią mirties nacių stovykloje, netoli Sandbostel, Vokietijoje. Oficiali Britų nuotrauka.

LIETUVIŲ RATELIAI

AR PATINKA LIETUVIŠKOS DAINOS?

Per naktelę šokau,
Žalią veją myniau,
Dar tebžėr pentinėliai
Ant mano kojelių.

Tai viena iš naujausių Chicagos Lietuvių Vyrų choro dainų. Šį sekmadienį vyrai susirinks į paskutines šio sezono pamokas ir iki rudens paims atostogas.

Bet ir kitas šio garsaus vyrų choro dainas galėsite išgirsti Jefferson-Coldwell miškuose sekmadienį, birželio 17 d. Tą dieną C. L. V. choras turės savo pirmą šios vasaros išvažiavimą. Kokią jie turės programą ir svečiams vaišes, apie tai bus pranešta vėliau. Dar lieka apie dvi savaiti ir reikia tikėtis, kad per tą laiką dangus bus pilnai išsiverkęs.

Choras turi daug nuoširdžių draugų ir rėmėjų. Tai vis vaisiai ilgų metų nenuilstamo darbo. Čia bus neprošal paminėti, kad vyrų choras yra vienas iš seniausių lietuvių chorų Amerikoje. Jau mažai pasiliko tų veteranų, kurie chorą pradėjo: vieni jų paseno, kiti "užkimo" ir daugiau nedainuoja, o dar kiti ramiai ilsisi kapuose. Bet jų pradėtas darbas varomas toliau vis su naujomis spėkomis. Ypač dabar, kuomet chorą mokina ir diriguoja muzikas Kazys Steponavičius, jis pasidarė kone profesionalis vyrų choras. Bet galėtų būti dar geresnis. Chicagoje yra daug lietuvių, kurie myli dainas ir gali dainuoti, bet yra apsileidę.

O vyrų chorui labai reikalingi rezervai.

Mums kartais Naujienų parengimuose tenka klausytis dainų gal dar senesnio vyrų choro — tai čekų. Pasiklausius jų dainų ir pažiūrėjus į jų skaičių, kuris yra kone du kart didesnis už lietuvių, ima pavydas. Kodėl lietuviai negali turėti tokį chorą? Juk čekai nėra geresni dainininkai už lietuvius. Jie neturi geresnio mokytojo. Bet jų tarpe yra didesnė vienybė, daugiau kultūrinio susipratimo ir mažiau savimylos bei apsileidimo. Taigi šį sezoną, vyrai, sujungę visas savo spėkas, sudarykime tokį Chicagos Lietuvių Vyrų Chorą, kad čekai mums pavydėtų, o ne mes jiems. Per vasarą visi kartu pasipraktikuokime tyrame ore, o atėjus rudeniui imkimės tikro darbo.

Gi šiam darbui pradžią padarykime choro išvažiavime, birželio 17 d. —J. L. A.

Serga Leonas Waitkevich

Senas Naujienų skaitytojas, Leonas Waitkewich, 4736 So. Komensky ave., sunkiai susirgo prieš apie tris savaites. Jam tapo padaryta pasekminga apendicito operacija Southtown ligoninėje, 5701 So. Wood st. Ligonis nors eina gerin, bet gydytojai dar pataria būti ligoninėje. Yra vilties, kad ligonis greitoje ateityje galės ligoninę apleisti ir grįžti namo.

Senas Petras

Broliai Wm. J. ir Alfred Waitkevich tarnauja Dėdei Samui

Seni Naujienų skaitytojai, drg. Leonas ir Petronelė Waitkewich , 4736 So. Komensky ave., turi gražų dufletį nuosavą namą gražioje apylinkėje. Jie išauklėjo du sūnus.

Sunus William J. Waitkewich jau 4 metai kaip tarnauja kariuomenėje. Dabartiniu laiku randasi California valstijoje, tarnauja visą laiką šioje šalyje. Jaunesnysis sūnus, Alfred Waitkewich, jau 3 metai tarnauja Navy. Šis jaunas jūreivis yra daug matęs, taip sakant, šilto ir šalto. Dalyvavo keturiose invazijose ir kovėsi su priešu, todėl ir yra apdovanotas medaliais.

Draugai L. P. Waitkewich, kaip ir kiti tėvai, kurių sūnūs tarnauja kariuomenėje ar randasi karo frontuose, yra pasiilgę savo mylimų sūnų ir laukia, kad greitoje ateityje karas užsibaigtų ir sūnūs sveiki ir gyvi sugrįžtų pas savuosius namo.

Pašaukė Seną Petrą ir atsinaujino Naujienas metams.

Senas Petras

Kviečiame į svarbias prakalbas

Šiuo metu veik visi mes esame susirūpinę Lietuvos žmonių padėtimi. Didžiausias mūsų troškimas juos išlaisvinti ir sušelpti. Tam mes steigėme Bendrą Amerikos Lietuvių Fondą, tam mes dirbame, aukojame ir žinių laukiame.

Štai iš New Yorko atvyksta žymus svečias — prof. K. Pakštas, kuriam B. A. L. F. rengia prakalbas. Kadangi profesorius Pakštas dirba šelpimo centre, daug dalyvauja bei susisiekia su kitataučių šelpimo organizacijomis, tai turi daug žinių šelpimo reikale ir tos žinios bus įdomu išgirsti. Tad visi chicagiečiai lietuviai esate kviečiami atsilankyti į šias prakalbas birželio 5 d. 7:30 val. vakare Lietuvių Auditorijoj.

Po prakalbų svečias turės pasitarimą su BALF skyrių ir apskrities valdybomis. Tad skyrių ir apskrities valdybos nariai būtinai turi dalyvauti. Nei įžangos, nei rinkliavos nebus.

E. S.

PIRKITE KARO BONUS

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

PIRKITE KARO BONUS

WILLIAM VICEROTAS
gyveno 3458 S. Halsted St.

Mirė gegužės 31 dieną, 12:30 val. popiet, 1945 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Apsriutų km. Vilkaviškio parap., Mariampolės apskr. Amerikoj išgyveno 43 metus.

Paliko nuliūdę: moteris Suzana, po tėvais Barčaitė; duktė Baniuta ir jos vyras Vincent Plecko; 2 anūkai: Baniuta ir Emil Pleeko; brolis Motiejus; 4 švogerkos: Pudzevelienė, Šileikienė, Višniauskienė, ir Mrs. Brown, o Lietuvoje paliko brolis ir 2 seserys.

Kūnas pašarvotas randasi P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted St. Laidotuvės įvyks pirmad., birželio 4 d., 1 val. po pietų. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. William Viceroto giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutin patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Moteris, Duktė, Žentas, Anūkai, Brolis, Švogerkos ir Giminės.

Laid. Direkt. P. J. Ridikas, Tel. YARds 1419.

A. B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142
★
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS CICERO 2109
CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

FELIX HESMIN
gyveno 6112 S. Kilpatrick Av.

Mirė gegužės 31 d., 11:00 v. vakaro, 1945 m., sulaukęs pusės amž. Gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskr., Užvenčių mieste.

Paliko nuliūdę: moteris Ludvise; sūnus P. F. C. Felix ir marti Ona; duktė Ruth; posūnis Cpl. John C. Bartash; 2 podukrės Mary Bartash ir Ona Sakales ir jos vyras Juozapas; anūkai Patricia, Carol Ann ir Phyllis Ann; pusseserės Domitzie ir Ona Klimas; pusbroliai Adomas ir Ignatzas Yesaitis; sesers sūnus William Taraska ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus kopl., 6812 South Western Ave. Laidotuvės įvyks pirmad., birželio 4 d., 1:30 val. po pietų. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Felikso Hesmin giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Moteris, Sūnus, Marti, Duktė, Posūnis ir Podukrės.**

Laid. Direkt. A. B. Petkus, tel. GROvehill 0142.

Metinės Mirties Sukaktuvės

P. F. C. ADOLPH G. FREIMAN U. S. Army

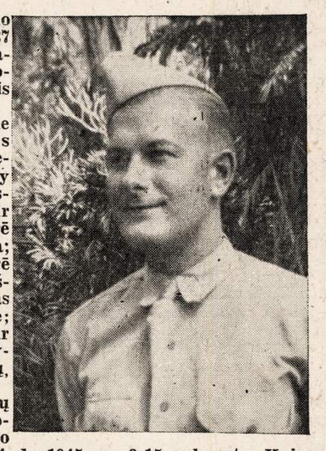

Žuvo Biak Salose birželio 4 dieną, 1944 m., sulaukęs 27 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Ill. Prieš įstojimą kariuomenėn gyveno 218 S. St. Louis Avenue.

Paliko dideliame nuliūdime motina Elzbieta, po tėvais Burčikaitė; tėvas Petras; sesuo Bernice ir jos vyras Ray Wilkas (U. S. Army); 2 pusbroliai: Juozapas Freiman ir Klemensas Burcik; pusseserė Ann Denike ir jos šeima; krikšto motina ir pusseserė Mary Medalinskienė ir krikšto tėvas Jurgis Medalinskas ir jų 2 sūnai U. S. Armijoje; 2 tetos Mary Freimanienė ir Elzbieta Klimkienė ir jos vyras ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Liūdnai atminčiai mūsų brangaus sūnaus bus laikomos Šv. Mišios Šv. Antano Ciceroje bažnyčioje birželio 4 d., 1945 m., 8:15 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažstamus atsilankyti į pamaldas.

Mes Tavęs, mūsų brangusis sūneli ir broli, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiaus ar vėliaus pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka:
Motina, Tėvas, Sesuo, Pusbroliai, Pusseserės ir Giminės.

BENIGNA LATKOWSKA
MOTINA MRS. HELEN WAITKUS

Mirė birželio 1 dieną, 1:35 val. po pietų, 1945 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Raseinių mieste.

Amerikoje išgyveno 33 metus.

Paliko nuliūdę: 2 dukterys: Helen Waitkus ir jos vyras John ir 2 anūkai: Dr. John (U. S. Army) ir Helen Kriz ir jos vyras George ir jų šeima, ir Bagomila Latkowska; sūnus Walter; brolienė Latkowskienė ir jos šeima; pusbrolis Charles Gineit ir jo šeima; giminaičius Paul Daubarius ir šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas namuose 2700 W. 43rd St. VIRginia 3153

Laidotuvės įvyks antrad., birželio 5 d., 8:30 val. ryto, iš namų į Nekalto Pras. Panelės Šv. parap. bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Benignos Latkowskienės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
2 dukterys, Žentas, Anūkai ir jų šeimos, Sūnus , Brolienė ir Giminės.

Laid. Direkt. J. Liulevičius, Tel. LAFayette 3572.

EDWARD ZULLY (ZILEVIČIUS)
Gyveno 7819 So. Green St., telefonas VINcennes 1483

Mirė birželio 1 d., 9:55 val. ryto, 1945 m., sulaukęs 37 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Telšių apskr. ir parap. Amerikoje išgyveno 18 metų.

Paliko nuliūdę: moteris Angeline, po tėvais Janulaitė; 3 seserys: Valeria Janush ir švogeris Stanley, Eugenia Markun ir švogeris Walter, ir Sophie Sirevičienė ir jų šeimos; 2 broliai: Juozapas ir brolienė Stanislava ir šeima ir Bruno; uošviai Thomas ir Frances Janulis; švogeris Jonas Janulis (U. S. Army); švogerka ir švogeris Anna ir Albert Aukers ir šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje — motina Anelė, sesuo Yadvyga Levanauskienė ir jos šeima ir giminės.

Priklausė prie Bridgeporto Namų Savininkų Dr-jos.

Kūnas pašarvotas Mažeikos koplyčioj, 3319 So. Lituanica.

Laidotuvės įvyks antradienį, birželio 5 d., 8:00 val. ryto iš koplyčios į Šv. Jurgio parap. bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Edward Zully giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Moteris, Seserys, Broliai, Uošviai ir švogeris.

Laid. Direkt. Mažeika ir Evanauskas, Tel. YARds 1138-1139.

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

ALFRED VASAITIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
1926 SO. CICERO AVENUE Tel.: CICERO 1003
Moderniška Koplyčia. Patarnavimas visoj Chicagoje ir Ciceroje

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

MAŽEIKA
3319 LITUANICA AVENUE

EVANAUSKAS
Phone YARDS 1138—1139

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL.: CANAL 2515 PULL. 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

SUSIRINKIMAI

BRIGHTON PARK B. A. L. F. 6-tas skyrius **perkėlė** drabužių rinkimo centrą į nanują vietą adr. **4401 So. Mozart St.** Drabužiai priimami kas pirmadienį nuo 7 iki 9 val. vakaro.

ŠV. PETRONĖLĖS DR-JOS susirinkimas įvyks pirmadienį, birželio 4 d., Šv. Jurgio parap. kambaryje, prie 32nd Pl. ir Lituanica ave., 7:30 val. vakaro. Visos narės malonėkite atsilankyti laiku.
—S. Wodman, rašt.

CHIC. LIET. AUDITORIJOS direktorių mėn. susirinkimas įvyks pirmad., birželio 4 d., Auditorijos svet., 3133 S. Halsted st., 8 val. v. Visi direktoriai kviečiami dalyvauti
—A. Kaulakis, rašt.

PRANEŠIMAS

Lietuvių Evangelikų pamaldos bus laikomos šį sekmad., birželio 3 dieną, kai 3:30 popiet, Neighborhood House, 1700 ir Adams St., Gary, Ind. Programas: Giesmės ir Biblijos išguldimas. Kviečia atsilankyti; įžangos nebus.
—Komitetas.

PARENGIMAI

GARFIELD PARK KLUBO PIKNIKAS įvyks birželio 3 d. (sekmadienį), Liepos darže. Užprašom visus ir užtikrinam, kad nesigailėsite atsilankę ir smagiai laiką praleisite šviežiam ore. **—V. Faiza.**

Chicagos Draugijų, Klubų Valdybos 1945 Metams

LIETUVIŠKOS TEATRALIŠKOS DRAUGYSTĖS RŪTOS No. 1 VALDYBA 1945 METAMS: Anna Alelunas—pirm.; Antanas Mitrauskas—pirmin. pagelb.; Frank Opulkas—nut. rašt., 3949 S. Artesian Ave.; Thomas Salkauskas—fin. rašt.; Margaret Karis—kasos pagelb.; Justin Yuskenas—kasierius; Tadas Selickes—durų sargas; Tadas Selickes—ligonių lankytojas; Joseph Bartkus—teis.; Elizabeth Tamson—teisėjo rašt.; Frank Opulskas—korespondentas.

LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ SUSIVIENIJIMO BRIDGEPORTE VALDYBA 1945 METAMS: Juozapas Balchunas—pirm., 7149 S. Sacramento Ave.; Antanas Szimkus—pagelbininkas, 3120 S. Lituanica Ave.; Stanislaus Kunevicie—nut. rašt., 3220 S. Union Ave.; Tmas Jenulis—fin. rašt., 3430 S. Morgan St.; Petras Balsis—kasierius, 5653 So. Throop St.; Petras Juozapaitis—kontr. rašt., 3210 So. Lowe Ave.; Franciškus Medalinskas—maršalka, 3159 South Emerald Ave.; K. P. Gugis—advokatas, 3323 S. Halsted St. Susilinkimus laiko kas mėnesį antrą utarninką 7:30 val. vakare, Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Priimami visi namų savininkai be skirtumo amžiaus.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTIŠKO KLUBO VALDYBA 1945 METAMS: Juozapas Rūta—pirm., 3150 S. Rockwell St.; Petras Kilius—pagelb., 3347 South Lituanica Ave.; Stanislaus Kunevicie—nut. rašt., 3220 S. Union Ave.; Feliksas Kasperas—fin. rašt., 3534 S. Lowe Ave.; Povilas Petraitis—kontr. rašt., 812 West 33rd St.; Juozapas Balčiunas—kasierius, 7149 So. Sacramento Ave. Albinas Matejunas—apiekunas kasos, 3465 S. Lituanica Ave.; Kazimieras Valaitis—apekūnas ligonių, 3638 S. Union Ave. Laiko susirinkimus kas mėnesį pirmą penktadienį, 7:30 val. vakaro., Chicagos Liet. Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Priimami nariai nuo 18 iki 40 metų amžiaus.

LIETUVIŲ KEISTUČIO P. KLŪBO VALDYBA 1945 METAMS: Pirm. —A. K. Valukas, 4316 So. Lake Park Ave., ofiso tel. Atlantic 9435 rezid.—Oakland 8937; Vice-pirm. —Frank Jakavičius, 3531 5th Av.; Užrašų rašt. — Lucille S. Dagis, 2902 W. Pershing Rd., Lafayette 8120; Turto rašt.—Leonas Klimavičius, 2534 W. 46th St.; Iždin. —Frank Mickas, 4146 Archer Av., Lafayette 9066; Kontr. rašt.—Elžbieta Dagis, 2902 W. Pershing Rd., Lafayette 8120; Iždo glob.—Petras Alisauskas, 3145 W. 40th Pl., Lafayette 7521; Maršalka—Jonas Dimsha, 3347 So. Lituanica Ave.; Ligonių prižiūr.—John Atkočaitis, 5104 Archer Ave. ir Stanley Dombrou, 4507 S. Whipple St.; Kontr. komisija—J. Kundroška, K. Aleksiunas, A. D. Kaulakis, P. Petkunas, J. Shimbel; Koresp.—Frank Puleikis. Susirinkimai įvyksta kas pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2417 W. 43rd St., pp. Rudauskų svetainėje.

JONIŠKIEČIŲ L. IR KULT. KLUBO VALDYBA 1945 METAMS: Pirm.—J. Jonkus, 6430 S. Campbell Ave.; Vice-pirm.—J. Klevinskas, 5135 S. Dorchester Ave.; Nut. Rašt.—J. Keturakis, 3217 S. 53rd Ct., Cicero, Ill.; Fin. Rašt.—S. McNamee, 6802 S. Maplewood Ave.; Kasierius—A. Masiulis, 3252 S. Halsted St.; Trustees—M. Miravičienė, 2539 West 46th Pl.; M. Masiulienė, 3252 S. Halsted St.; Koresp.—S. McNamee, 6802 S. Maplewood Ave. Susirinkimai yra laikomi kas antram sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2417 W. 43rd St. (Hollywood Inn), kai 1:30 val. popiet.

KAREIVIŲ LAIŠKAI

LAIŠKĄ GAVO PP. BEN TUMAVICK CICEROJE

Rašo Cpl. Frank C. Išganaitis iš Vokietijos

Hello Folks:

Tamstų paskutinis laiškas pasiekė mane prieš kurį laiką. Tačiau dabar tik gavau pirmą progą atsakyti į jį. Per pastaruosius keletą mėnesių tikrai turėjau daug darbo.

Pirmiausia pasakysiu, kad buvau gavęs galimumo atlankyti Paryžių ir ten praleidžiau smagiai kiek laiko. Sugrįžau į savo padalinį kaip tik tuo laiku, kai teko stumtis pirmyn, ir nuo to laiko mes dar nesustojome. Dabar esu Vokietijoje, o tai reiškia ėjimą pirmyn. 90 dienų ir naktų vis stūmėmės pirmyn. Turiu pasakyti, kad tai man patinka, nes šalia progos pamatyti tą šalį matai taipgi, jogei visos painiavos galas artinasi. Visos armijos sutraukiamos paskutiniam smūgiui. Karas gali dabar pasibaigti bet kurią dieną.

Manau, kad tamstos norėtumėt žinoti kas čia šiomis dienomis darosi. Tur būt skaitėte arba girdėjote apie šios šalies stovyklas, kuriose Hitleris laikė politinius kalinius, kur juos kankino ir žudė; kur milionai užkariautų žmonių dirbo nacių fabrikuose. Man teko matyti kai kurios tų stovyklų ir kalbėtis su kai kuriais pabėgėliais, kurie buvo verčiami dirbti Hitleriui ir jo mašinai. Kalbėjau net su daugeliu lietuvių, ir, reikia pasakyti, kad jie tikrai džiaugėsi, jogei amerikonai atvyko.

Jie pasakojo, kad gaudavę maisto tik ekzistuoti, o dirbti turėjo ilgas valandas fabrikuose. Štai pavyzdys, kaip tie žmonės gyveno. Didžiulė įmonė gaminanti lėktuvų dalis. Aplink ją aukšta tvora, o visame įmonės plote įtaisytos "guštos" karių sargybai (pill boxes). Tose guštose buvo karių sargyba, kuri prižiūrėjo darbą. Trys trobesio aukštai vartota darbui, o viename gyveno darbo vergai. Čia jie miegojo, valgė tame aukšte visi — vyrai, moterys ir kai kurie vaikai, neturėdami privatiškumo ir nė patogumo jokio; žmonės kokių septynių tautų.

Kitame miestely mes užtikome kūdikių "gamybos įmonę", jeigu taip galima pasakyti. Mes bent taip vadiname tas vietas. Tik viename bloke buvo netoli 500 kūdikių, kurie visi buvo palikti motinų nacių "idejai". Kūdikių amžius skyrėsi. Dabar katalikų slaugės rūpinasi kūdikių priežiūra, bet jie, kūdikiai, niekuomet nežinos kas buvo jų tėvai. Atrodo, kad Vokietijos kareiviai turėjo užtektinai moteriškių savo smagumui. Reikia betgi pasakyti, kad mūsų akimis žiūrint toks gyvenimas buvo šlykštus ir nežmoniškas.

Vėliavos diena yra čia kone kasdien. Jeigu žmonės iškelia baltas "kaput" vėliavas, kai jie girdi mūsų besiartinimą, tai jie iškelia jas savo namuose; jeigu ne, tai už kurio laiko jie iškels tas baltas vėliavas veikiausia tose vietose, kuriose buvo jų namai.

Visi Vokietijos žmonės yra dviveidžiai: jie arba yra geri vokiečiai arba buvo priversti stoti į nacių bundą. Tačiau jeigu atlankote jų namus, tai visuose juose ir visur matote svastiką ir kareivių paveikslus. Beje, turiu pasakyti, kad dabar mes gyvename vokiečių namuose. O namai, palyginti su palapinėmis, yra šauni vieta gyventi.

Bendrai Vokietija, kaipo šalis, yra smarkiai apdaužyta ir sudraskyta, tačiau kas paliko, tai atrodo švaru ir geroj tvarkoje. Mūsų vyrai stumiasi pirmyn kaip galėdami greičiau, jie užgriebė didelius sandėlius maisto, drabužių, įvairių medžiagų, kurių vokiečiai buvo prisiplėšę iš užkariautų šalių.

Nors mano gyvenimas šiomis dienomis nėra nubodus ir atbukęs, aš visgi jaučiu didelį norą sugrįžti namo ir gyventi ten vėl.

Mes turime griežtą įsakymą nesibroliuoti su vokiečiais. Įsakymas teigia, kad mūsų ginklai yra geriausi mūsų draugai, kokius galime turėti šičia.

Well, sveikinimai ryšium su šeimos padaugėjimu. Tamstos turėsite užsiėmimo pilnai, žiūrėdami augančių anukų ir anukių. Tikrai smagu tai girdėti. Atiduokite mano geriausius linkėjimus laimingiems tėvams.

Gavau žinią Wor prieš keletą dienų. Jis tarnauja Trečioj Armijoj — tai toj pačioj, kur ir Tony Rack tarnauja. Gaila girdėti, kad Wor buvo sužeistas, tačiau, kaip jis sako, tai buvo tik įbrėžimas.

Kiti vyrai, kur tarnauja Al, matyti renkasi Filipinuose. Turiu viltį, kad Al gaus atostogų. Ir žinau taipgi, kad tamstos visi norėtumėt susitikti kartu.

Nenustebau ne truputį, išgirdęs, jogei mažasis Ray treniruojamas infanterijai. Daugelis ginkluotų jėgų čia užjūry pakeičiama į infanteriją, taip sakyti, iš nakties. Girdėjau, kad Ed. D. patapo pėstininku iš savo inžinierių padalinio. Pėstininkai turi tiek daug nuostolių, kad jiems trūksta vyrų visuomet. Aš asmeniškai turėjau giliukio iki šiol ir tikiuosi išliksiu — ir toliau su giliukiu.

Frank nerašė nuo to laiko, kai sugrįžo į Jungtines Valstijas, bet aš manau, kad jis užimtas — ypač kai dalykai atrodo panašūs į meilę.

Well, turiu laišką užbaigti, tamstos gal būt jau pavargote beskaitydami. Taigi linkėdamas geriausios sveikatos ir laimės sakau dabar sudiev. — Kaip visuomet, **Frank. PS:** Turiu viltį, kad Benio liga nėra rimta. Aš žinau, kad jis nepasiduoda senatvei, nes juk jis visuomet sakydavosi esąs jaunas ir šauniai atrodąs ir kad galįs bet kurią iš mūsų merginų pavilioti nuo mūsų. Ar atmenate tai, Ben? Jisai atrodo gerai ir klubo paveiksle, kurį aš gavau.

— Frank.

DENTAL Plates Special! Puikios

NATURALIOS IŠVAIZDOS ir $12.50 daugiau kožna

Translucent dantys. Kristaliniai grynas palate. Lengvos, sanitarės. Vienos dienos pataisymų patarnavimas. Mes garantuojame savo darbą. **Dirbam pleitas, kurių įspaudimai gauti tik nuo laisniuotų dentistų.**

TEL. CHESAPEAKE 2926

CHICAGO DENTAL LABORATORY

1720 W. CHICAGO AVE.

SAVAITRAŠTIS

"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"

U. S. A. metams kainuoja Pusantro Dolerio

Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303,

Buenos Aires, Argentina

© King Features Syndicate All Rights Reserved.

HOW QUINTUPLETS relieve coughing of CHEST COLDS

Whenever the Quintuplets catch cold—their chests, throats and backs are rubbed with Musterole. So Musterole must be just about the best cold-relief you can buy!

Musterole helps break up local congestion in upper bronchial tract, makes breathing easier, promptly relieves coughing and tight, sore, aching chest muscles due to colds. In 3 Strengths: Children's Mild, Regular, and Extra Strong.

MUSTEROLE

Beware Coughs from common colds That Hang On

Chronic bronchitis may develop if your cough, chest cold, or acute bronchitis is not treated and you cannot afford to take a chance with any medicine less potent than Creomulsion which goes right to the seat of the trouble to help loosen and expel germ laden phlegm and aid nature to soothe and heal raw, tender, inflamed bronchial mucous membranes.

Creomulsion blends beechwood creosote by special process with other time tested medicines for coughs. It contains no narcotics.

No matter how many medicines you have tried, tell your druggist to sell you a bottle of Creomulsion with the understanding you must like the way it quickly allays the cough, permitting rest and sleep, or you are to have your money back. (Adv.)

ENGLISH COLUMN

★

ALLIES' FIRST STROKE TO RECOVER BORNEO MADE AT PETROLEUM-RICH ISLE OF TARAKAN

Tarakan Island, first Borneo station for Allied forces driving southwestward from the liberated Philippines, is one of the best sources of petroleum so far discovered in the vast, oil-rich Netherlands Indies and British Malaya, says the National Geographic Society.

The palm-fringed island, covered with wooded hills, is the largest of numerous islands lying in the delta of the Sesajap River near the northern limit of Netherlands Borneo's east coast. It is shaped like a wedge of pie and 16 miles long from its rounded north shore to its southern tip. It is 50 miles south of the British North Borneo border, 190 miles southwest of recently-recaptured Tawitawi of the Sulu Archipelago, and 800 miles southward across the Sulu Sea from Manila.

Big Prewar Producer

Oil men have described Tarakan's field as the source of raw petroleum so fine that it can be piped from wells to ship bunkers without refining, and used for lubrication and Diesel power. Tarakan wells were producing 80,000 tons of this top-grade crude a month when they were destroyed by the defending Netherlands forces as the Japs over-whelmed the island, January 10th to 12th, 1942.

The Tarakan strike by the Allies departs from the Jap of invasion for Borneo, since the Japs made their first strikes along the northwest coast, which is part of the British Sarawak protectorate. Their Sarawak landings were made only ten days after Pearl Harbor.

The Tarakan wells were on the small island's west coast, around the port town of Tarakan, and at Pamoesian, two miles inland. They were stoutly defended by the small Dutch garrison, which succeeded in sinking two Jap destroyers and damaging other attacking ships.

A few miles northeast of Tarakan is Boenjoe, an island half as large but similarly a source of good crude before the war. These two petroleum isles are 320 miles north of Balikpapan, Borneo's largest prewar center of oil production and refining.

Radio

★

BUDRIKO RADIO PROGRAMA

Šį sekmadienį, birž. 3 d., ir vėl nuolatinė Budriko radio programa bus leidžiama per WCFL, 1000 k. radio stotį kaip 9:30 val. vakaro. Dalyvauja programoj geri dainininkai. Bus gražių lietuviškų dainelių ir smagios muzikos Budriko didžiulės orkestros.

Ketvirtadienio vakarais 7 val. yra leidžiama kita puiki programa per Cicero stotį WHFC, 1450 k. šias programas leidžia Juozo Budriko gerų rakandų ir auksinių daiktų krautuvė, 3241 S. Halsted st., Bridgeporte.

Kviečiame visus pasiklausyti viršminėtų programų.

Pranešėjas

FENDER BENDERS

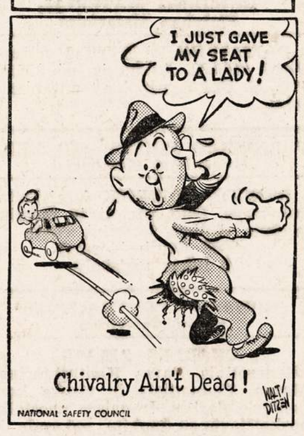

Žuvusiam Kareiviui Medaljono Dedikacija Bridgeporte

Medaljonas bus dedikuotas sekmadienį (rytoj), birželio 3 dieną 2 valandą po piet, atminčiai Joseph Varonovitch, 835 W. 34 place, kuris žuvo karo veiksmuose liepos mėnesio 26 dieną 1944 metų.

Šv. Jurgio bažnyčios kunigai atliks palaiminimą, o vėliavą prezentuos Amerikos Legiono Hughes Postas.

James O. Fau, bloko kapitonas, bus ceremonijų pirmininkas.

Taigi prašomi turėti omenėje, kad apeigos įvyks sekmadienį, birželio 3-čią, 2 valandą po pietų; vieta — 835 W. 34th place. — **Susan Mach,** Assistant Director Division 3.

Chicagos Geležinkeliams Reikia 8,500 Darbininkų

Paskelbta, kad Chicagos geležinkeliams reikia 8,500 darbininkų — amatininkų, patyrusių ir paprastų leberių samdinių.

Valstija Nenori Atiduoti Armijai Kalėjimą

Wisconsin valstija ir Milwaukee kauntė iškėlė Jungtinių Valstijų armijai bylą. Kaltinimas sako, jogei Karo Departamento sekretorius Stimson nori paimti armijos reikalams Milwaukee kauntės kalėjimą. Reikalaujama, kad teismas sulaikytų karo sekretoriaus užsimojimą.

Kunigams Minimum Alga $1,800 Per Metus

Šiomis dienomis įvyko Amerikos liuteronų bažnyčių Illinois distrikte konferencija. Ji buvo laikoma Chicagoje. Atstovauta 137 bažnyčios.

Konferencija nutarė, kad šių bažnyčių kunigų minimum alga turi būti $1,800 per metus. Jeigu kurių bažnyčių pastoriai nestengs pasidaryti reikiamo minimumo algos, tai jų algas nutarta papildyti iki $1,800 metanis iš bendro bažnyčių fondo.

PRANEŠIMAS

Lietuvių Keistučio Pašalpos Klūbo mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 3 d., Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai malonėkite dalyvauti. Nusipirkite laike klūbo susirinkimo po karo boną 7-tos karo paskolos.

—Lucille S. Dagis, rašt.

Pp. Sinkų Dėmesiui

Gavau laišką iš Lietuvos. Laiškas atsiųstas iš Kauno ir rašytas Meraičių šeimos. Prašo atiduoti jį pp. Sinkams Chicagoje. Prašau pp. Sinkus pasiimti laišką. — W. Urbonas, 7117 So. Rockwell street, telefonas Prospect 7461.

MARY PAGOIS

Geros rūšies degtinė, vynas, alus visados ir mandagus patarnavimas.
Tel. VICTORY 6631
3267 SO. HALSTED ST.

Antanas Brazauskas
ATIDARĖM TAVERN BIZNĮ
Visados geros rūšies degtinė, vynas Schlitz alus, malonus patarnavimas
Tel. REPUBLIC 9897
2853 West 63rd St.

Charles Dargis
Liquor Krautuvė ir Taverna.
Visados didelis pasirinkimas geros rūšies degtinės, vyno, alaus tiesiai iš bačkos.
Tel. PROSPECT 9431.
2555 W. 71st Street

WALTER KAVALIAUSKAS

Perėjome į naują vietą Tavern ir svetainės bizni. Visados didelis pasirinkimas degtinės, vyno ir alaus.
Tel. VIRginia 0903.
4535 SO. ROCKWELL ST.

EXTRA! EXTRA!
Permainytas vardas ir adresas.
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
Nathan Kanter
3529 S. HALSTED ST.
Phone YARDS 6054

MASTER WINDOW SHADE CO.

S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
LANGAM UŽDANGALUS PADAROM ANT UŽSAKYMO
FIRANKOM LAZDAS... MES NUMERUOJAM IR UŽKABINAM TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)
CASH AND CARRY
nuo 9 ryto iki 5:30 kasdien. Ketv. iki 9 vak. Šeštadienį iki pietų.

NELAUKITE—
RYTOJ GALI BUTI PERVĖLU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parupintų jums polisą per musų kompaniją. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1548-54
Telefonas CENTRAL 5208

GENERALIAI AGENTAI ŠIŲ KOMPANIJŲ:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE AND MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY

PASKOLOS DAROMOS
ant Pirmų Morgičių
už pigesnį nuošimtį—be komišino
PAS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Assn. of Chicago

2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANAL 8887
BEN J KAZANAUSKAS, Raštininkas.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 26 metų praktikavimas jusų garantavimas
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro. Seredomis uždaryta, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaiso mos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

VYTAUTAS TARUTIS
Insurance Broker
Licensed by Illinois State Department of Insurance
3133 So. Halsted St.
Telephone VICTORY 0655

ALBERT LUMBER Company

3800 S. Western Avenue
LAFayette 2101

TURIM PILNĄ PASIRINKIMĄ A-1 rūšies stako—Lentų ir Namams Materiolo.
Kam reikalinga namą taisyti. Mes dedam langus ir duris ir apkalam namus su Insul Brick popieriu. Mes turime lietuvius karpenterius, kurie padaro darbą.

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. ENG. 5883-46

BUDRIKO RADIO VALANDOS:
W. H. F. C. 1420 K. Ketverge, 7 valandą vakaro.
W. C. F. L. 1000 K. Nedėlioj 9:30 val. vakaro.

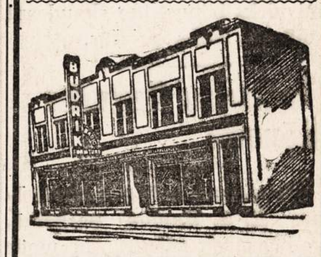

DIDELĖ RAKANDŲ, RADIO IR JEWELRY KRAUTUVĖ
JOS. F. BUDRIK,
— INC. —
3241 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill.
Tel. CALUMET 7237—4591

SOPHIE BARCUS

RYTINĖ RADIO VALANDA
—IŠ STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 8:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

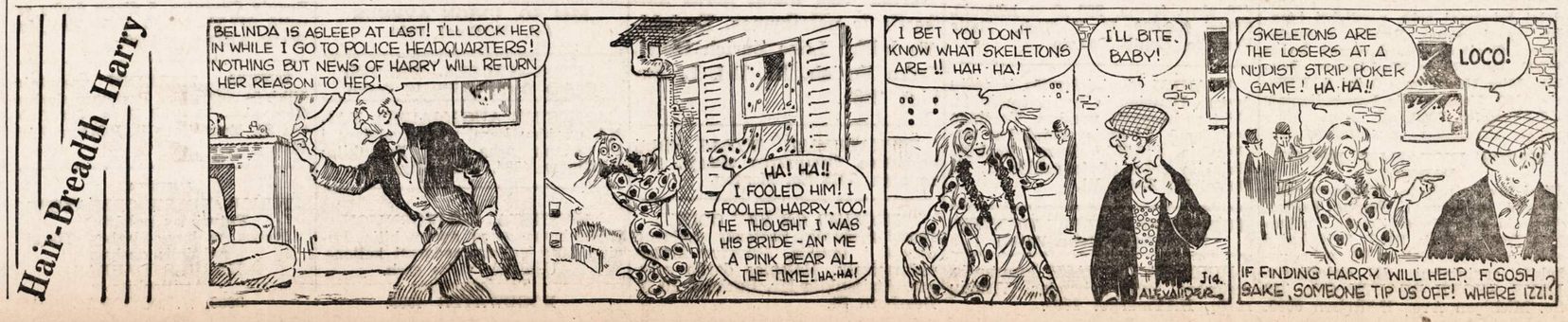

CHICAGOS ŽINIOS

PIRMADIENĮ BALSAVIMAI CHICAGOJ IR COOK KAUNTĖJ

BUS RENKAMI CIRCUIT IR SUPERIOR TEISMŲ TEISĖJAI. TEKS BALSUOTI CHICAGO TRANSIT AUTHORITY PLANAS IR IŠLEIDIMAS BONŲ.

Pirmadienį, gegužės 4 dieną, Chicagoje ir Cook kauntėje įvyks balsavimai. Bus renkami Superior ir Circuit teismų teisėjai. Be to, piliečiai turės progos užgirti arba atmesti septynių rūšių bonų išleidimą.

Ir dar vienu klausimu balsuotojai turės progą pasisakyti—tai Chicago Transit Authority plano klausimu. Plano tikslas yra paimti Chicagos gatvekarių, elevatorių ir busų linijas visuomenės nuosavybėn ir operuoti jas kaip visuomenės nuosavybę.

Planą remia mėras Kelly, gubernatorius Green, jam pritaria Illinois prekybos komisija ir įvairios visuomenės organizacijos. Visuomenės nuosavybės tranzito linijų Chicagoje reikalauja gyvenimas, sako Chicago Transit Authority šalininkai. Reikalauja štai kodėl:

Prasta transportacija mieste vargina chicagiečius jau apie 30 metų. Iš 3,600 gatvėkarių 2,635 jų yra senesni, negu 30 metų. Iš 1,631 elevatorių vagonų 1,304 jų yra senesni, negu 30 metų.

Chicagai reikia 1,000 naujų iš plieno padirbtų subvėjų ir elevatorių vagonų. Jai reikia 3,000 naujų busų ir 1,000 naujų gatvėkarių. Chicagai reikia kitokio jos susisiekimo įmonių remonto.

Bet privatinės kompanijos, kurios dabar operuoja gatvėkarius ir elevatorius, pripažįsta, kad jos reikiamų pagerinimų suteikti negali. Ir suprantama kodėl: jos yra subankrotavusios, o subankrotavusios kompanijos pagerinimų parūpinti nestengia.

Reikia pagerinimų, kurie kaštuos $125,000,000 per dešimt metų, numato suteikti planas, pagal kurį norima paimti susisiekimo įmones visuomenės nuosavybėn ir jas operuoti kaip visuomenės nuosavybę. Pagal tą planą norima fondus pataisoms sukelti pajamomis iš fėrų, operuojant linijas taip, kad jos apsimokėtų ir kad būtų teikiamas publikai tinkamas patarnavimas. Pagal tą planą numatomas susisiekimo linijų operavimas visuomenės, o ne privačių kompanijų interesams.

KARO PABŪKLŲ PARODA VIDURMIESTY

Vakar, penktadienį, Chicagos vidurmiesty, State gatvėje tarp Randolph ir Congress, atidaryta Jungtinių Valstijų karo pabuklų paroda. Šitie pabuklai vartojami kare su japonais.

Paroda atidaryta sąryšyje su septintos karo paskolos vajumi. Chicagiečiai jau išpirko E bonų 39.8 nuošimčius skirtos jiems kvotos. Vajus dar tęsis iki birželio 31 dienos, bet tenka priminti, kad kvota toli gražu nepasiekta.

Visuomenė raginama pirkti karo bonus. Karas turi būti laimėtas. Jam laimėti reikia pinigų ir jo stropiau gyventojai pirks bonus, tuo skaudesni smūgiai ištiks priešus.

Lietingas Gegužės Mėnesis

Chicagos oro biuro pareigūnas E. S. Hanlon paskelbė, kad gegužės mėnesį šių metų palijo 7.59 colius lietaus. Tai buvęs lietingiausias miesto istorijoje gegužės mėnesis—bent nuo to laiko, kai yra vedami oro rekordai Chicagoje.

1883 metų gegužės mėnesis skaitėsi lietingas. Tais metais kalbamą mėnesį lijo 7:32 colius. Reiškia, šių metų rekordas pralenkė ir 1883 metų rekordą.

Šįmet gegužės mėnesį Chicagoje buvo 19 dienų, kurias lijo tiek, kad galima buvo lietų mieruoti.

Kainų Administracijos Ofisas Iškėlė Bylą Fotografui

Jau daug bylų buvo iškelta krautuvėms, gasolino stotims ir namų savininkams, kurie kaltina kaip ėmę aukštesnes kainas, negu valdžios patvarkymai leidžia imti.

Dabar Kainų Administracijos Ofisas Chicagoje ir apylinkėje paskelbė, jogei yra 150 bylų keliamų todėl, kad kaltinamieji ėmė brangiau už patarnavimus, negu valdžios patvarkymai leidžia.

Tarpe kitų byla yra iškelta fotografui Maurice Seymourui. Jisai kaltinamas tuo, kad perbrangiai ėmęs už paveikslų nutraukimą ir pagaminimą. Traukiami taipgi atsakomybėn kai kurie kiti fotografai, prosymo šapos, drabužių valymo bizniavietės, dviračių taisytojai, vienas kailiasiuvis ir kitokie amatininkai, kure tekia publikai ne tiek prekes, kiek patarnavimus.

PIRKITE KARO BONUS

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui

PARINKTI GERI PIRKINIAI
2 flatis po 6 kambarius $3,250. 2 flatis $5,000. 6 flatis $6,000. 3 flatis $9,750. 4 flatis $15,500. 6 flatis $25,000. 8 flatis $30,000. 10 flatų $35,000. 12 flatų $39,500. Marquette ir Brighton Park apylinkėje. Mainysime. Turime ir daugiau gerų pirkinių ir mainų visur. Teisingas ir lojališkai draugiškas patarnavimas. Jūsų pačių gerovei matykite arba rašykite man.
CHARLES URNICH (Kazys Urnikas), 2500 W. 63rd St., 2 lubos
Tel. PROSPECT 6025.

5424 SO. KENNETH
4 kambarių mūrinis cottage. Parduos už geriausią pasiulą.
YARDS 9192.

ROOMING HOUSE—10 kambarių mūrinis. $110 į mėnesį ir 3 kambarių apartmentas; 2 karų garažas. $6,500; ½ cash. Baker, 2229 Adams., CANal 6169.

PARDAVIMUI ARBA MAINYS
7 flatai su 2 karų garažu. 3 po 5, 3 po 4, 1 trijų kambarių. Savininkas 3820 So. Lowe Ave., YARds 5479.

PARDAVIMUI 4 lotai, netoli Archer Ave. Šaukite REPublic 9434

DVIEJŲ AUKŠTŲ medinis, 4 ir 6 kambariai ir užpakaly 4 kambariai. Kaina $4500. 3416 S. Lituanica Savininkas 2 lubos.

KAMPINĖ KRAUTUVĖ ir 5-ki kambariai, karštu vandeniu šildomas. 1 blokas nuo ežero. Gražiuose Beverly Shores, Ind. Lotas 55x155. Kaina $10,000. Pašaukite REPublic 8648.

3 FLATŲ budinkas 5—5—6 kambarių. Mūrinis fundamentas. Vertas $7,000. Paaukos už $5,000. cash. 1716 N. Burling St. to floor Mrs. Elizabeth Hanson.

5—4 KAMBARIŲ flatai ir didelė krautuvė. Mūrinis namas. Kampas. Kaina $13,000. 2700 So. Spaulding Avenue.

2 PILNAI PERMODELIUOTI mediniai namai. Po 2 flatus, ant 37½x125. Visi šviesūs kambariai. A-1 stovyje. Uždaryti porčiai. Tuoj galima užimti. 1919 W. Henderson. GRAceland 4114.

SAVININKAS beveik paaukoja—pasitraukdamas 23 kambarių budinka ir tuščia kampinį lotą. Vartojami kaipo fornišiuoti apartmentai per 18 metų. Geros įplaukos, stokeris, naujas plieninis boileris. Reikia pamatyti, kad įvertinti. 639 W. Garfield Blvd. Parodys susitarus. WENtworth 0229.

685 MILWAUKEE AVE. krautuvė, 2 dideli apartmentai, didelis beismentas, pečium šildomas. Tuoj galima užimti apartmentus. Krautuvė pagal mėnesines išlygas. Tinka mažam bizniui arba mažai dirbtuvėlei arba rooming biznio. Kaina $3750. cash. Hart, STAte 9335.

BRIGHTON PARK, moderniškas 2 flatų mūrinis. Moderniškas plumbingas. Žema kaina. Tuščias flatas.
4402 So. Campbell,
REPublic 7213.

1 AUKŠTO kampinis mūrinis namas ir krautuvė. Flatas užpakaly. Furnasu šildomas. Iskaitant išvystytą ledo bizni. Paaukoja iš priežasties mirties. 2756 S. Harding Ave.

PARDUOS už geriausią pasiūlą 3 flatų stuba, 1—4. 2—5, labai gerame stovyje, insuliuota, geros pajamos. 2819 N. Maplewood Ave., 2 aukštas.

2 AUKŠTŲ MEDINIS, 5—6 kambarių, moderniškas. Cementinis fundamentas. Karštu vandeniu šildomas. 2 karų garažas. Lotas 50x125. Geriausia pasiula. 1739 North Albany Ave. BELmont 8757.

PARDAVIMUI medinis namas, 2 po 4 kambarius, 1 kambarys viškuose. Savininkas antros lubos.
4432 So. Washtenaw Ave.

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

MES TURIME keleta gerų farmų šitoje kauntėje pardavimui. Home Realty Co., Box 93, Ludington, Michigan.

PARDUOSIU arba mainysiu į namą Chicagoje, farmą 120 akrų. Yra geri visi namai. Farma randasi Rhinelander apylinkėj, gražioje vietoje, prie ežero kranto. Kreipkitės po šešiu vakare.
716 W. CERMAK RD.

SOUTH DAKOTA — Pagerinta 480 akrų farma, 338 akrų iriguota. Tiktai $36.000. H. E. Rich, Belle Fourche, South Dakota.

65 AKRŲ pienininkystės ir vištų farma. Daugiausia nauji budinkai, elektra, bėgantis vanduo. Turtinga lygi žemė. Lietuvis savininkas pasitraukia. $13,750. Puse įmokėti. Rašykite arba telefonuokite C. A. Busse, De Kalb, Ill.

FURNITURE-FIXTURE-WANTED
Rakandų ir Įtaisų Reikia

NUPIRKS UŽ CASH krautuvės, restorano, baro rakandus. Visokių rūšių. HAYmarket 2633.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

Reikia
LAISNIUOTŲ INŽINIERIŲ
Stationary
REFRIGERATION AND HIGH PRESSURE BOILER
Reikia patyrusių.
Pastovus apskritus metus DARBAS.
SHOTWELL MFG. CO.
3501 Potomac Ave.

HOUSEMEN IR BUS BOYS
ČIA YRA NUOLATINIAI DARBAI IR MALONIOS DARBO SĄLYGOS.
GERAS MOKESTIS
Ateikite šiandien!
EDGEWATER BEACH HOTEL
EMPLOYMENT OFFICE
5357 SHERIDAN ROAD

REIKIA SKALBYKLOJE DARBININKŲ
SORTERS
SHAKERS
FEEDERS
FOLDERS
FINISHERS
ir
PRESS OPERATORS
Geras mokestis, progos po karo dirbti.
1230 SO. PULASKI RD.

REIKALINGAS BARBERYS; pastovus darbas. $40.00 į savaitę garantuojama ir komišenas. Matykite sekmadienį ryte tarpe 10:00 ir 11:00 ryto. 2509 W. 59th St.

REIKALINGAS PORTERIS ir pečkuris. Nuolatinis darbas, geras mokestis. Douglas Bath House, 3516 W. Roosevelt Rd.

REIKIA MOLDERIŲ, brass ir aluminum. Turi pažinti metalus. Mums reikia vieno gero shop working foreman. Geras mokestis. Phone ARMitage 8346.

REIKIA VYRŲ lengvam dirbtuvės darbui. 2120 W. LAKE STREET
1732 N. KOLMAR.

REIKIA sudėstytojų prie Hampers. Geras mokestis. 942 W. Lake Street.

REIKIA HANDYMAN
Nuolatinis darbas blaiviam, pastoviam ir darbščiam žmogui. Geras atlyginimas. 60 valandų į savaitę. 1½ laiko už virš 40 valandų.
PONTIAC
812 W. VAN BUREN ST.

REIKIA VYRŲ dirbti pirtyje. Pastovus darbas. Gera alga. 1916 W. Division St.

REIKIA SKALBIAMŲ mašinų mechaniko, nusimanančio pataisyti visokio typo skalbiamas mašinas. City Wide Radio and Appliance Service Co., 7437 Cottage Grove.

REIKIA patyrusio Chandelier dirbėjų. Beardslee Chandelier Co., 216 So. Jefferson St.

REIKIA 2 DŽIANITORIŲ
Naktinis šiftas, valandos 10 vakaro iki 6 ryto. 6 dienos į savaite. Uniformos parūpintos. Atsišaukite.
30 W. CHICAGO AVE.

AUTOMOBILE WRECKER. Patyrusio reikia. Geras mokestis.
Great Northern Auto Parts,
2130 Clybourn.
DIVersey 7021.

REIKALINGAS darbininkas prie namų darbo į vasarnamį. Darbas visą metą; geras mokestis ir užlaikymas. Kreipkitės laišku Lake Zurich Hotel, Lake Zurich, Ill. Tel. L. Zurich 2031.

REIKALINGAS VYRAS dirbti restorane. Gyvenimas vietoje. Gera alga. 3465 So. Morgan.

BROILER OR FRY COOK
Geras mokestis, pastovus darbas. 6 dienos į savaitę. Privatus klūbas vidurmiesty. Malonios darbo sąlygos. Atsišaukite Mr. Burkart, 10 N. Dearborn St.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKIA MEDŽIO DARBININKŲ
Veteranų, patyrusių rip saw vyrų. Geras mokestis. 942 W. Lake St.

REIKIA BATSIUVIŲ
Rankomis siuti costom batai. Pastovus darbas. Gera alga. Aisten, 8 South Michigan.

REIKIA CABINET MAKER.
170 N. SANGAMON ST.

REIKIA VYRŲ
Bendras darbas prie odų. Karinė produkcija. Matykite Mr. Kennedy, Monarch Leather Co., 1127 West Division St.

REIKIA KRIAUČIAUS
Prižiūrėti pataisymų skyrių. Dry cleaner. DAVID WEBER CLEANERS, 3521 So. State.

REIKIA SPAUSTUVININKO į Progressive Commercial spaustuvę. Patyrusio, versitile, compositer and Lock up man. Pastovus, geras darbas ir progos tinkamam žmogui. Unijinė alga. Tuojaus atsišaukite! Christopher Printing Co., Gary, Indiana.

REIKIA DŽIANITORIŲ PRIE PLOVIMO MAŠINŲ
Taipgi moterų kaipo džianitorkų.
UNIJINĖ ALGA
Atostogos ir mokestis.
Geros darbo sąlygos.
Pastovus darbas.
CONTINENTAL CO. BLDG.
310 S. MICHIGAN AVE.
Matykite Mr. Smidth 5 popiet
Ofisas 2-rame beismente.

REIKIA VYRŲ
Dirbti carpet and rug dirbtuvėje. 40 valandų darbo savaitė. Laikas ir pusė už viršlaikį. Nuolatinis darbas ir malonios darbo sąlygos.
Matykite Mr. PAUL
O. W. RICHARDSON RUG COMPANY
235 West Randolph
Kampas Franklin.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų-Darbininkių

CHICAGO RIVET AND MACHINE CO.
Reikalinga VYRŲ IR MOTERŲ
DIENOMIS DARBAS
★ **BENCH ASSEMBLERS**
★ **HEADER OPERATORS**
★ **TUMBLER OPERATORS**
Moderniška dirbtuvė. Kafeterija
GRUPINĖ APDRAUDA
Pelnu pasidalinimo planas
Kreipkitės: 1 blokas į pietus nuo 25th Ave. Paimkite Maywood "L" iki 9600 Jackson.
BELLWOOD, ILL.
Atidara 8 val. ryto iki 7 vak.

REIKALINGA vedusi pora virtuvėje pagelbėti, virti ir operuoti virtuvę. Gyvenimui kambariai, jeigu norima. 3456 Devon Ave. Jerry's Tavern.

PERSONAL
Asmenų Ieško

PAIEŠKAU Jono ir Onos Ligauskų. Pirmiau gyveno Brighton Parke. Atsišaukite Petronėlė Mitchell-Masiauskienė, 305 E. 14th St., Chicago Heights, Ill. Chicago Heights 4955 M.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDAVIMUI BUČERNĖ ir grosernė su namu. 4430 W. 60th St.

BUILDING MATERIAL
Statybos Materiolas

PARDAVIMUI LENTŲ 2 vežimai Verti $100.00. Atiduosiu už $25.00. 1906 S. Union, užpakaly ant pirmų lubų.

FURNISHED ROOMS — TO RENT
Gyvenimui Kambariai

RENDON DIDELIS fornišiuotas kambarys. Gali vartoti ir didelius porčius. Galima ir valgį virtis.
2903 South Normal
3 lubos užpakaly.

BUILDING CONTRACTORS
Namu Taisytojai.

CHARLES ZELVIS
Generalinis Namų Kontraktorius
Mason, Cementinis ir visoks karpenterio darbas. Ir gaisro nuostolių apskaičiavimas. Šaukite vakarais ir sekmadieniais:
5744 SO. UNION AVENUE
Tel. NORmal 0060.

AUTOS—TRUCKS—WANTED
Reikia Automobilių ir Trokų

MOKĖSIME AUGŠČIAUSIĄ KAINĄ už jūsų karą, neatsižvelgiant į jo senumą arba stovį. Pašaukite: SAGinaw 4884. Mes paimsime.

IŠVYKSTA CALIFORNIJON
Reikalingas geras automobilis, kuriuo būtų galima padaryti kelionę. Užmokės viską cash.
Telefonuokite:
EDGEWATER 4309.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

OPERATORKŲ — PATYRUSIŲ IR NE SPECIALIAM—DALĮ LAIKO DARBUI
PATOGIAUSIAS DARBAS JUMS ŠEIMININKĖS, KURIOS NEGALITE DIRBTI PILNO LAIKO DIENOMIS
Ateikite dirbti šviesioje, oringoje dirbtuvėje ir siūkite moterų būtinai reikalingus drabužius. GERAS MOKESTIS IR BONUS.
SMOLER BROTHERS
2300 Wabansia Avenue

Reikia DŽENITORKŲ
VALYMO DARBAS MOTERIMS
VISOSE MIESTO DALYSE
Valandos
nuo 5:30 vakaro iki 12:00 nakties.
KARINĖ PRAMONĖ
TAIPGI REIKIA
DINING ROOM DARBININKIŲ
Atsiliepkite
Illinois Bell Telephone Company
EMPLOYMENT OFFICE FOR WOMEN
Street Floor,
309 W. Washington St.

Reikalinga CLERK
Ofiso Darbas
Turi kalbėti lietuviškai
Patyrimas nebūtinas
Atsiliepkite
KEISTUTO SAVINGS & LOAN ASS'N.
3236 So. Halsted St.

ŠEIMININKĖS
PADĖKITE KROLL,UI GAMINTI VAIKŲ VEŽIMĖLIUS IR LOPŠIUKUS
Pilno laiko darbas arba tik jo dalis. Reikia patyrusių ir nepatyrusių. Punch press operators. Vienos adatos siuvamų mašinų operatorkų. Reikia kitokių nepatyrusių darbininkių. Pastovus darbas dabar ir bus po karo. Geras mokestis. Malonios darbo sąlygos.
KROLL BROS.
1801 S. Michigan Ave.

RADIO—RADAR
Sudėstytojų, pakuotojų, patikrintojų, vyniotojų ir nitavotojų, etc. Patyrusių arba ne. Būtina pramonė. Electrical Reproduction Co., 1644 N. Ada St.

VIDUTINIO AMŽIAUS MOTERS
Bendras stubos darbas. Visi suaugę. $35.00 į savaitę. Nuolat darbas. Labai maloni draugiška šeima.
KEYSTONE 0335.

REIKIA MERGINŲ lengvam dirbtuvės darbui. 2120 WEST LAKE STREET.

REIKIA ŠEIMININKĖS. Malonios moters. Šeimininkauti mažoje malonioje šeimoje. Būti čia arba namie. Gera alga. Nuolat darbas. Phone COLumbus 6970.

TINKAMOS MOTERS REIKIA
Bendras stubos darbas ir virimas arba vedusios poros. Turi būti patyrusi. 3 suaugę ir mokyklinio amžiaus mergaitė. Privatus kambarys, vonia. Puiki alga. Labai draugiški, malonūs namai. FORest 4393. (Reverse charges).

MARCEIL BEAUTY Salon — Beauty Operator, 5 dienų darbo savaitė. $37.50—$68.50. Pašaukite Mrs. Berry ARDmore 6300.

REIKIA MERGINU prosytojų. Šilkinės suknelės. Pastovus darbas. Gera alga. Mourad Bros., 600 Oakton St. Evanston, Ill. ROGers Park 4410.

REIKIA
PUNCH PRESS OPERATORS
Patyrimas nebūtinas.
Švarus, malonus darbas. Tiktai naktimis darbas.
KARINIS DARBAS
Atsiliepkite
3600 W. POTOMAC

HOTELIO TARNAIČIŲ IR VALYTOJŲ
ČIA YRA NUOLATINIAI DARBAI IR MALONIOS DARBO SĄLYGOS.
Pilno laiko darbas arba tik jo dalis pagal jūsų pačių patogumą.
$92.00 į mėnesį. Atsiliepkite
EDGEWATER BEACH HOTEL
EMPLOYMENT OFFICE
5357 SHERIDAN ROAD

VIRĖJOS PAGELBININKĖS
Sandwich girl, food runners, desert girls, indų plovėjų, bus women. Employment office. 3-čias aukštas.
MARSHALL FIELD AND CO.
State—Washington

REIKIA: Tarnaitės bendram darbui. 2 suaugę. Kambarys ir vonia. SUPerior 9411.

PLASTIC MANUFACTURER
REIKALAUJA 50 MOTERŲ IR MERGINŲ
Amžiaus nuo 16 iki 35 metų. Dalį laiko darbas. Nereikia paliūdymo kortos. Ateikite tuojaus. Finishing department. Dienomis darbas. Valandos jūsų patogumui 8 iki 4:30 —2-ras šiftas nuo 6 po pietų iki 12 vidurnakčio. 5 dienų darbo savaitė. Pastovus darbas. Malonios darbo sąlygos.
1644 N. HONORE ST.

REIKIA PATYRUSIŲ SKUDURŲ SKIRSTYTOJŲ.
Moterų. Geros darbo sąlygos. Pastovus darbas.

PEOPLES IRON AND METAL CO.
5835 So. Loomis Blvd.

REIKIA MOTERŲ
Patyrusių lempų dangtelių siuvėjų.
Nauja moderniška dirbtuvė
PASTOVUS DARBAS PO KARO GERAS MOKESTIS.
Patogi transportacija.
THE L'STADTER LAMP CO.
65 E. Lake St.

VIRĖJO PAGELBININKIŲ
Desert. fountain servers. Salad, sandwich makers, bus women, indų plovėjų, taipgi gėrimu sutaisytojų. Employment Office 3 aukštas.
MARSHALL FIELD AND CO.
State—Washington.

REIKIA MERGINŲ LENGVAM DIRBTUVĖS DARBUI
GEROS PROGOS
PASTOVUS DARBAS
Darbas po karo.
1148 W. CHICAGO AVE.

REIKIA PROSYTOJŲ pilnam laikui arba tik laiko daliai. Aukščiausias mokestis.
CAVANNA CLEANERS
3501 N. Ashland Avenue.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

REFRIGERATORIUS elektrikinis labai geras. Vacuum cleaner, skalbiama mašina. Gesinis pečius. 7336 So. Honore St., Tel. REPublic 1991.

PARDAVIMUI naujas Link Belt stokeris. Dėl 4 ar 6 flatu. Bargenas. VINcennes 4600. 8138 So. Marshfield Avenue.

PILNAI IRENGIMAI 4 kambarių apartmentai. Išvažiuoja iš miesto. R. E. Meyers. 4521 North Paulina St. RAVenswood 3713.

PROFESSIONAL SERVICE
Profesionalis Patarnavimas

KENČIANTYS NUO PILES. Jeigu jūs kenčiate nuo piles, fistula, mes pasakysime švelnu būdą kaip pasveikti. Adresas B. K. P. O. Box 56, Chicago 90, Ill.

SOIL—FOR SALE
Juodžemis—Pardavimui

PARDUODAM JUODŽEMĮ
Telefonuokite
RIVerdale 1700 — COM 2010
HEMlock 6300 — RAD. 2000